

2009

TÜ RAAMATUKOGU AASTAARUANNE

Sisukord

Raamatukogu finantsid	3
Raamatukogu ja lugeja	4
Kogud.....	7
Kogude kirjeldamine e-kataloogis ESTER	10
Töö käsikirjade ja haruldaste raamatutega	11
Bibliograafiatöö	12
Arendustegevus.....	13
Teadustöö.....	16
Koostöö eesti ja välismaa raamatukogude ning erialaorganisatsioonidega	18
Töötajad.....	19
Näitused ja üritused	22
Lisa 1. TÜ raamatukogu arvudes 2006.-2009.a	23
Tabel 1. Tulud ja kulud 2006.-2009. a (tuhat kr)	23
Tabel 2. Tartu Ülikooli komplekteerimiskulud 2006.-2009. a (tuhat kr)	23
Tabel 3. TÜ Raamatukogu (pearaamatukogu) komplekteerimiskulude jagunemine teaduskonniti 2006.–2009. a (tuhat kr)*	24
Tabel 4. Lugejateeninduse näitajad 2006.–2009. a.....	24
Tabel 5. Tartu Ülikooli Raamatukogu kogud 2009. a (EVS–EN ISO 2789:2003 järgi)	26
Tabel 6. Kogude kirjeldamine e-kataloogis ESTER 2006.–2009. a*	29
Tabel 7. Kogude hooldus- ja ennistustööd 2006.–2009. a	30
Tabel 8. Kasutajakohad ja tehnilised vahendid 2006.–2009. a	31
Tabel 9. Töötajad 2006.-2009. a.....	31
Lisa 2. TÜ töötajate publikatsioonid 2009.a	32
Lisa 3. TÜ raamatukogu töötajate ettekanded konverentsidel ja seminaridel 2009. a	36
Lisa 4. 2009. a. korraldatud konverentsid ja seminarid	39
Lisa 5. 2009. a korraldatud näitused	42

Raamatukogu finantsid

Tulud ja kulud 2006.-2009. a (tuhat kr)

	2006	2007	2008	2009
Tulud kokku (tuh krooni)	49727,4	57442,2	84512,9	78394,6
ülikooli eraldised	33236,7	40963,7	46119,4	47512,3
otse riigilt	13200,0	12765,2	29700,0	22201,3
tulud tasulistest teenustest	1799,3	2185,6	2734,9	2120,0
muud tulud (projektid, lepingud, ettevõtete ja eraisikute sponsorlus)	2460,4	1527,7	5958,6	6561,0
Kulud kokku (tuh krooni)	40837,1	42518,7	58723,0	63224,6
Jooksevkulud sh,	40129,9	41674,0	57863,9	56923,3
tööjõukulud	16374,1	19524,2	24778,1	24220,7
Komplekteerimiskulud	16982,1	13916,9	21517,6	21810,4
infotehnoloogiakulud	552,7	600,0	300,0	450,0
kommunaalteenused	3685,8	3942,0	4284,2	4592,1
muud kulud (lähetus, transport, kantseleikulud, majanduskulud, koolitus jm)	2534,9	3690,9	6984,0	4470,7
Kapitalimahutused	707,5	844,7	859,1	6301,3
ehitiste soetamine ja kapitaalremont	706,4	844,7	609,1	6301,3
Investeeringud infotehnoloogiasse	1,1	0	250,0	0
Jääk	8844,0	14923,4	25789,8	15170,0

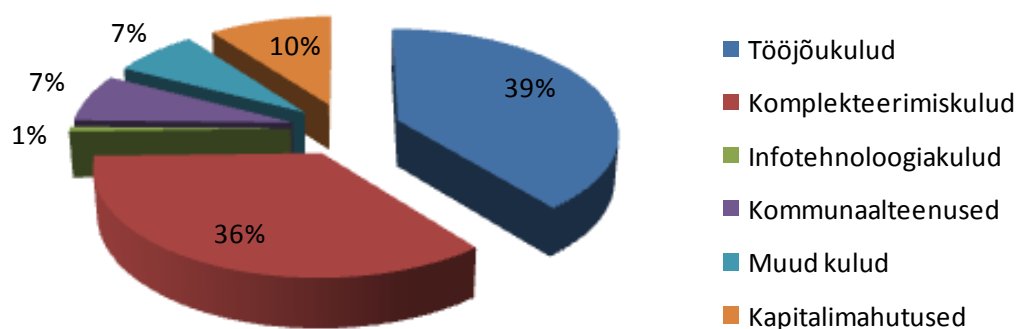
Tabelist nähtub, et võrreldes 2008. aastaga vähenesid raamatukogu tulud 2009. aastal 7,3% võrra, kulud seevastu kasvasid 7,6%. Tööjõu- ja komplekteerimiskulud jäid peaaegu samale tasemele. Veidi kasvas kulu kommunaalteenustele 7,1%, kuid oluliselt vähenesid muud kulud (lähetus, transport, kantseleikulud, majanduskulud, koolitus jm) 56,2% võrra. Seoses raamatukogu II korruse osalise renoveerimise ja uue kohviku avamisega kasvasid hüppeliselt kapitaalmahutused ulatudes 6,3 milj kroonini (2008. aastal 859 tuhat kr).

Pearaamatukogu komplekteerimiseelarve kokku oli üle 16 miljonit krooni, millest Haridus-ja Teadusministeeriumi eraldas moodustas 9,68 milj ja Tartu Ülikool eraldas 6,48 milj krooni.

Võrreldes 2008. aastaga vähenes komplekteerimiseelarve 31% ning see on seletatav üldise majanduslangusega (vt Lisa 1., tabel 2).

2009. a eelarve ülejääk oli 15,1 milj kr, millest 7,1 milj krooni tuleb 2010. aasta algul tasuda mitmete andmebaaside kasutuslitsentside eest ja 2,6 milj krooni on kaetud raamatutellimustega, kuid seisuga 31. detsember ei olnud nende kohta firmadelt arveid laekunud.

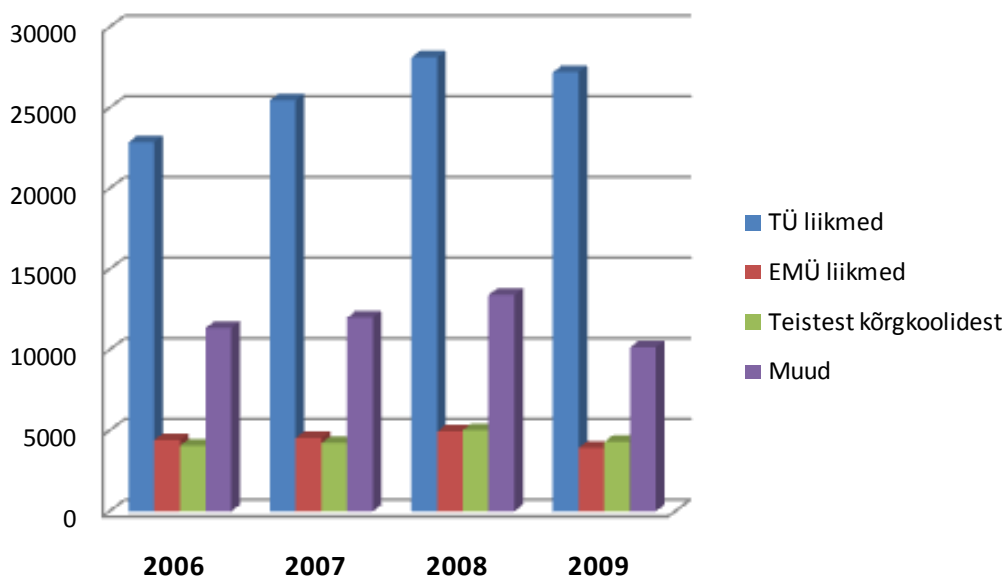
Raamatukogu kulude jaotus 2009. aastal

Raamatukogu ja lugeja

2009. aasta lõpuks oli raamatukogul 45 588 registreeritud lugejat (2008. aastal 51 518), neist väljastpoolt Tartu Ülikooli 18 380 ehk 40,3% (2008. aastal 23 392 ehk 45,4%). Lugejate osakaal andmebaasis tegevusalati oli järgmine: üliõpilased (sh Avatud Ülikool) moodustasid 68% , õppejõud, teadurid, doktorandid 6% ja muud 26% lugejate üldarvust. Lugejateeninduse statistilisi andmeid vt Lisa 1., tabel 4.

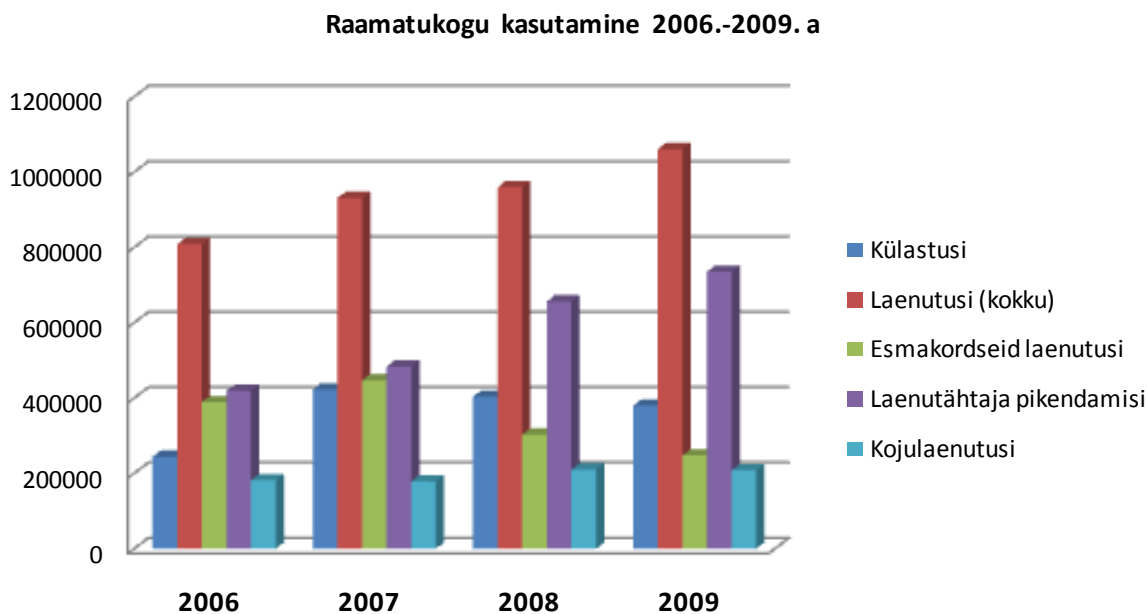
Registreeritud lugejad 2006.-2009.a

Võrreldes 2008. aastaga vähenes lugejate arv andmebaasis 8% võrra (lugejate andmebaasis kustutati 11 803 aegunud lugejakirjet). Lugejate koosseisus vähenes kõige rohkem Eesti

Maaülikooli üliõpilaste ja TÜ teenistujate arv. Samas suurenes lugejate koosseisus 4% võrra Tartu Ülikooli teadurite ja õppejõudude arv.

65% registreeritud lugejatest kasutas raamatukogu aktiivselt.

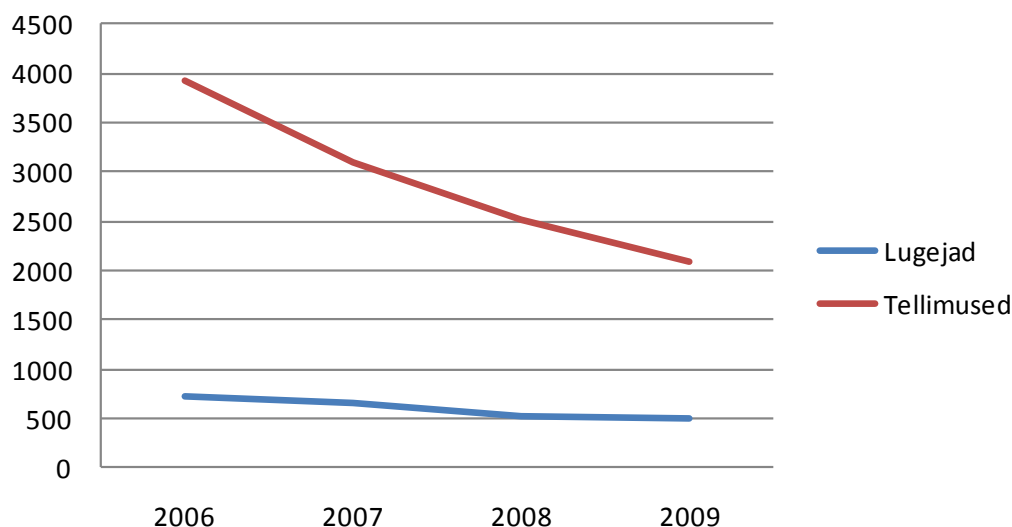
2009. aastal registreeriti 380 118 füüsilist külastust, sh pearaamatukogus 228 300 ja teistes TÜ raamatukogudes 151 818 külastust ning 800 000 virtuaalset külastust.

Registreeriti 809 229 laenutust, TÜ raamatukogudes kokku 1 060 741, sh 247 734 esmakordset laenutust, 735 664 laenutähtaja pikendamist. Laenutuste arv suurenes võrreldes eelmise aastaga 9% võrra. Oluliselt (80% võrra) kasvas laenutuste arv hoidlast lugemissaali. Lugejate poolt iseseisvalt kohapeal kasutatud avakogu teavikute arv kajastub saalide kohalepaneku statistikas, mille järgi paigutati kolmes valdkonnasaalis ja õppeavakogus iga päev kohale keskmiselt 1700-2000 eksemplari.

Laenutuste arvu laenutusautomaadi vahendusel ei ole võimalik 2009. aasta kohta välja tuua, sest laenutusautomaadi tehnilise rikke tõttu olid kõik statistilised failid kaduma läinud. Samas võib täheldada, et laenutusautomaadi kasutus oli väga aktiivne. Paraku ei saa pidada rahuldavaks automaadi tööseisundit. Lähitulevikus oleks kindlasti vaja mõned iseteeninduslikud laenutusautomaadid juurde muretseda.

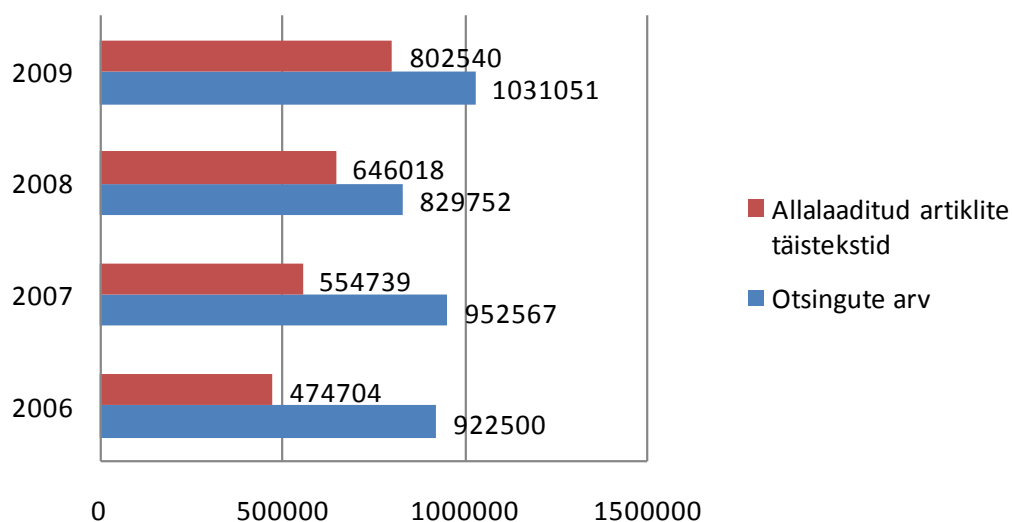
Raamatukogudevahelise laenutuse (RVL) teenust kasutas 2009.a 501 lugejat (2008. a 512), kellelt laekus 2080 tellimust (2008. a 2514). RVL-i teel telliti peamiselt politoloogia-, riigiteaduste ning psühholoogiakirjandust. Jätkuv langus RVL kasutamises on seletatav e-ajakirjade ja e-monograafiate hulga kasvu ning üldise majanduslangusega.

RVL teenuse kasutamine 2006.-2009. a

TÜ liikmetele oli 2009. a raamatukogu vahendusel kättesaadavad 109 sidusandmebaasi 20160 teadusajakirja täisteksti või referaati (2008. a 20100 elektroonilist ajakirja), mitmete oluliste teatmeteoste ning maailma juhtivate teaduskirjastuste publitseeritud monograafiate elektroonilisi versioone.

Andmebaaside kasutamine 2006.-2009.a

Esmakursuslaste koolituse läbis 1414 tudengit, koolitusi tehti kokku 76 tundi. Koostöö on jätkunud nende teaduskondadega, kus on juba kujunenud tavaks uued lugejad raamatukokku koolitusele saata. Seoses raamatukogu veebilehe uuendamisega kaasajastati ka esmakursuslastele ja uutele lugejatele mõeldud rubriiki Lugejakoolitus.

Referentide soovitusel telliti raamatukogule viidete halduri RefWorks katsetus ja testiti seda doktorantide e-kursusel „Sissejuhatus erialainfootsingusse”. Raamatukogu leidis võimaluse RefWorksi ostmiseks. See on leidnud positiivset tagasisidet doktorantidelt ning teaduskondade õppejõududelt ning on oluliseks täienduseks infopädevuse tõstmisel.

Olemasolevate infopädevuse kursuste baasil loodi 2009. aastal gümnasistidele uus veebipõhine kursus „Infopädevus ehk miks Google’st ei piisa”. Selleks kohandati olemasolevaid õppematerjale, võeti kasutusele uus e-õppekeskkond (Moodle). Partnerkoolideks selles projektis on Tartu Mart Reiniku Gümnaasium, Tartu Miina Härma Gümnaasium ja Tartu Hugo Treffneri Gümnaasium. Kursust viidi läbi 2 korda, 20. sept – 8. nov 2009 õpetajatele ja 23. nov 2009 – 15. veebr 2010 õpilastele. Õpetajate kursusel olid tuutorid partnerkoolide õpetajad ning Signe Bachmann, Vilve Seiler ja Kärt Miil. Õpilaste kursusel lisaks nimetatutele ka Heli Luik ning 8 õpetajat, kes olid äsja õpetajate kursuse läbinud.

Raamatukogu kodulehekülje uuendamise käigus sai ka erialaportaali uue kujunduse ja sisulised täiendused. Erialaportaali lisati viidete haldurite RefWorks ja Endnote Web kasutamise juhendid ja päringu esitamise vorm. Uuel veebilehel on õppejõu teenuste tutvustus ning õppejõu toe lehelt päringu edastamise võimalus.

2009. aastal tehti raamatukogus vastavalt renoveerimiskavale rida muudatusi, selleks et lugejatel oleksid paremad võimalused nii töö tegemiseks kui ka aja veetmiseks. Suvel alustati II korruse renoveerimise ja uue kohviku ehitusega esimesel korrusel. Peale remonti on teisel korrusel seitse rühmatööruumi, suur vanaraamatu lugemissaal RARA, meediasaal, kuhu on paigutatud ajalehed ja ajakirjad, koopiakeskus ning arvutid. Suur saal (endine kataloogisaal) on sisustatud elutoa põhimõttel-madalad raamaturiiulid ja palju mugavaid istekohti koos väikeste liikuvate laudadega. Aasta lõpus avati esimesel korrusel avar kaasaegne kohvik, mille lugejad kiiresti omaks võtsid.

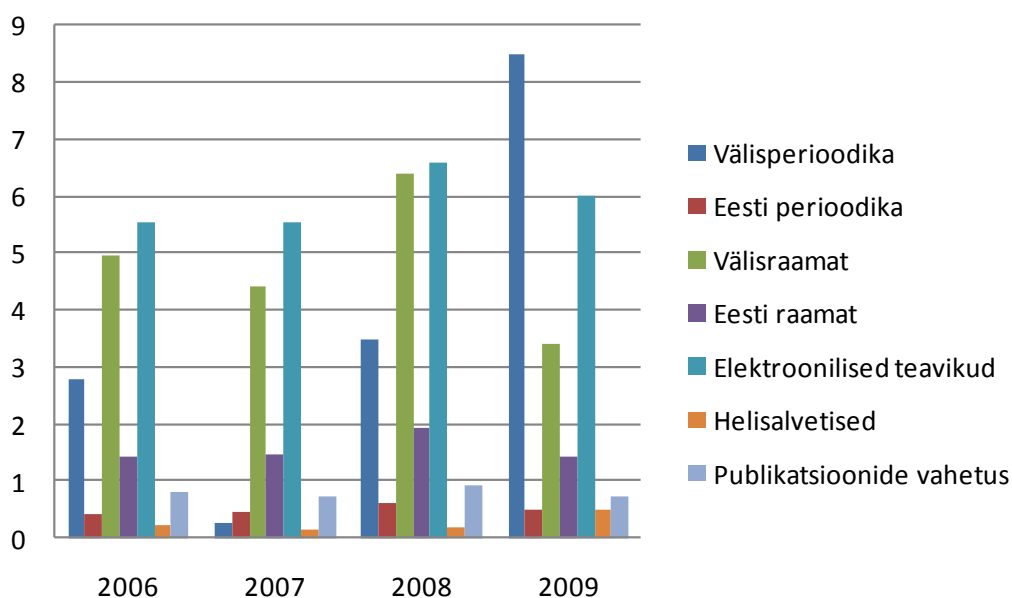
2009. aastal oli eksamisessioonide ajal avatud lastetuba Nimmik-Nummik ning jätkus Ööraamatukogu projekt koostöös Tartu Ülikooli Üliõpilasesindusega.

Kogud

2009. aastal planeeris ülikool raamatukogu komplekteerimiseelarve suuruseks 22 milj krooni (15 milj Haridus- ja Teadusministeeriumilt, 7 milj ülikooli enda eelarvest), kuid aasta jooksul vähenes komplekteerimissumma korduvalt (kokku 5 833 400 krooni). Haridus- ja Teadusministeeriumi panuseks komplekteerimisse jäi 2009. aastal 9 686 000 ja ülikooli poolt eraldatud summa oli 6 480 600 krooni – kokku seega 16 166 600 krooni. Kuna muudatused toimusid pika aja jooksul oli nii komplekteerijatel kui referentidel keeruline komplekteerimisotsuseid teha ning tellitavate väljaannete eksemplaarsust määrata.

Eelarve pingelisust suurendas 1. jaanuarist tõusnud käibemaks (senise 5% asemel 9%). 2009. aastal mõeldi pidevalt kokkuhoiuvõimalustele – vähendati 2010.aastaks tellitavate eesti ajalehtede komplektide arvu, tellitavate väljaannete eksemplaarsust, korrigeeriti vahetuse raames saadetavate väljaannete hulka.

**Pearaamatukogu komplekteerimiskulude jaotus
2006.-2009. a (mln kr)**

Tartu Ülikooli teadus- ja arendustööks on kõige olulisem elektroonilise teadusinformatsiooni olemasolu. Kuna majandusproгноos oli negatiivne ja komplekteerimissumma vähenemine prognoositav, siis sai 2009. aasta peamiseks eesmärgiks säilitada juurdepääs olemasolevatele andmebaasidele ja e-ajakirjade pakettidele ning mitte laiendada andmebaaside valikut. 2009. aastal lisandus andmebaaside kollektsiooni ainult üks uus andmebaas GeoScienceWorld. Hea on tõdeda, et andmebaaside kasutus aina kasvab – 2009 suurenes näiteks ScienceDirecti ja EBSCO andmebaaside kasutus üle 10%.

2009. aastal suurenes õppejõudude ja üliõpilaste huvi e-raamatute vastu. Seda näitab nii ostetud e-raamatute pakettide kasutusstatistika (Ebrary kasutus kasvas peaaegu 25%) kui ka Liisi Lembineni kureeritud eestikeelsete e-õpikute projekt ja selle statistika. Üliõpilaste huvisid silmas pidades tuleks seda projekti kindlasti jätkata ning raamatute valikut laiendada.

Kasvama on hakanud ka üksiknimetustena tellitud e-raamatute hulk. E-raamatute maailm on aga endiselt kirju – seda nii kirjastuste müügipoliitika, kasutustingimuste kui ka hinnakujunduse osas. Loodetavasti lähiaastatel e-raamatute müügistrateegia ühtlustub ja mõeldakse ka raamatukogude kasutusloogikast lähtuvatele ja raamatukogu kasutajatele

sobivatele variantidele. Üksiknimetuste kaupa ostetud raamatud, mida oli võimalik kasutustingimustest lähtuvalt Ebrary'sse panna, said sinna üles laaditud, ülejäänud raamatuid hoitakse DSpace's. Kõik need raamatud on kirjeldatud e-kataloogis ESTER.

Kirjastajate poolt 2009. aastal tõstatatud sundeksemlari arvu vähendamise teema on tekitanud raamatukogus ebakindlustunnet. Sundeksemlaride arvu vähendamine oleks raamatukogule suur kaotus. Samas andis see teematõstatuse mõtlemisainet ning aasta jooksul analüüsi rahvustrükise laenutamise-, hoidmise- ja säilitamistingimusi ning muudeti mõneti senist töökorda rahvustrükise parema säilimise nimel.

Hoolimata finantsvahendite nappusest suunati palju tähelepanu rahvustrükise kogu järelkomplekteerimisele. Seni kartoteegikaartidel seisnud desideraatidele tehti tellimuskirjed ning saadud info põhjal koostati nimestik, mis saadeti Eesti Hoiuraamatukokku. Paljud selle info põhjal hangitud väljaannetest on tänu hoiuraamatukogu kiirele tegutsemisele juba saadud, aga töö raamatukogus puuduvate või väheses eksemplaarsuses väljaannetega jätkub pidevalt.

Nii nagu eelnevatel aastatel saabus raamatukokku ka 2009. aastal mitmeid mahukaid annetusi. Suurematest ja olulisematest kogudest, mida 2009. aastal läbi töötati või mis raamatukokku saabusid, võiks nimetada Eesti Õiguskeskuse poolt raamatukogule üle antud professor Ilmar Rebase raamatukogu, Ajalooarhiivi Raamatukogu poolt üle antud vene seadusekogusid, perekond Schwartzi teoloogia-alase kirjanduse annetust Paul Gerhard Schwartzi pärandist, Eesti Muusikaakadeemia annetust Lilian Semperi pärandist, annetusi Lilli Kaelase ja Salme Nigoli pärandist, mahukat ja hinnalist Aleksander Aspeli ja Léon Vaganay raamatukogu, akadeemik Jaan Einasto poolt üleantud teadusajakirju, raamatuid ja heliplaadikogu, professor Thomas Kämmereri annetust, professor Isidor Levini annetust jne. Mitmete ülalnimetatud kogude läbitöötamine jätkub 2010 aastal. Läbitöötamata kogusid on ka varasematest aastatest. Annetuste teel saabunud ja raamatukogule mittevajalikud teavikud suunatakse nii nagu varemgi varukokku, Eesti Hoiuraamatukokku või müüki.

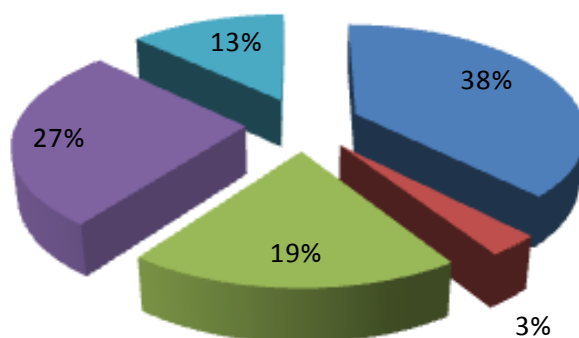
Vahetuspartnerite arv seisuga 31.12.2009 oli 264. TÜ dissertatsioonide jätkuv hinnatõus ja komplekteerimissumma vähenemine sundis raamatukogu vahetuse raames saadetavate dissertatsioonide arvu üle vaatama. Eelarve vähenedes, lähiaastate prognoose arvestades ja dissertatsioonide jätkuvat kallinemist silmas pidades võeti oktoobri lõpul vastu radikaalne otsus - alates 1. detsembrist ei saadeta enam vahetuse raames dissertatsioone. Lihtsamaks tegi otsustamise asjaolu, et TÜ dissertatsioonid on DSpace'i kaudu elektrooniliselt kättesaadavad.

Aasta jooksul kasvasid ülikooli raamatukogu kasutuskogud 63 140 teaviku võrra, ulatudes aasta lõpuks 3 407 913 arvestusühikuni. Kõik kogud (kasutus-, vahetus- ja varukogu) kokku sisaldasid aasta lõpuks 3 741 244 teavikut. Tartu Ülikooli raamatuvara suurus 2009. a lõpuks oli 4 013 118, millest elektronkataloogis ESTER oli kajastatud 51% (2008. a 49%). Tartu

Ülikooli kogudest kustutati 24 327 eks, sellest kasutuskogudest 17 057. Raamatukogu avakogudes on ca 300 tuh eksemplari, jätkuvalt tegeletakse avakogude kvaliteedi parandamisega.

2009. a kasutuskogudesse arvele võetud teavikud komplekteerimisallikate lõikes

■ Ost ■ Vaetus ■ Annetus ■ Sundeksemplar ■ Muu

Kogude kirjeldamine e-kataloogis ESTER

Aruandeaasta lõpuks oli ESTERis 1 881 888 eksemplari (s.o. 51 % Tartu Ülikooli raamatuvarast), kokku 1 080 198 nimetust. Peاراamatukogu eksemplare oli 1 586 653. ESTERiga on liitunud 40 Tartu Ülikooli struktuuriüksuse raamatukogu, nende eksemplare oli 295 235.

2009. a. aastal koostati uutele teavikutele 23 058 bibliikirjet, originaalkirjeid oli 14 005 ja koopiakirjeid 9 053. Kaart- ja sedelkataloogi konverteerimise käigus lisandus ESTERisse 26 941 bibliikirjet, originaalkirjeid oli 19 172 ja koopiakirjeid 7 769. ESTERi kõrval on raamatukogu koduleheküljel kättesaadavad digiteeritud sedelkataloogid „Võõrkeelsed raamatud ilmunud kuni 1945“ ja „Venekeelsed raamatud ilmunud kuni 1916“.

ESTERisse lisandus 235 097 uut eksemplarikirjet.

Maikuus rakendati tööle Eesti märksõnastik EMS, mille tulemusena muutus ka töö normikirjetega e-kataloogis ESTER. Märksõna normikirjed koostatakse Eesti märksõnastiku veebirakenduses ja laaditakse regulaarselt andmebaasidesse ESTER ja ISE. Aasta jooksul täienes ESTER 1125 uue normikirjega (nimi, ühtluspealkiri, märksõna), redigeeriti 1731 normikirjet ning liigitati ja märksõnastati 48 973 teavikut.

Statistilisi andmeid vt Lisa 1., tabel 6.

Töö käsikirjade ja haruldaste raamatutega

Haruldaste trükiste kogusse lisandus 2009. aastal 27 eks eestikeelseid ja 33 eks võõrkeelseid trükiseid (ostud, annetused, põhikogust üle võtmine), aasta lõpuks oli haruldaste raamatute kogus ca 20000 eks.

2009. aastast on vanaraamatu (ilm kuni 1830) kirjeldamine ESTERis käsikirjade ja haruldaste raamatute osakonna ülesanne. Aasta jooksul kirjeldati 3688 nimetust (3072 eksemplarikirjet), parandati ca 280 bibliokirjet, märksõnastati 1025 nimetust. 2009. a lõpuks oli ESTERis kirjeldatud ca 45% haruldaste raamatute kogust ning ca 17,5% vanaraamatust (ilmunud kuni 1830).

Korrastati Karl von Hoerschelmanni (baltisaksa juurtega vene kirjanik (1899-1951); F 182, 79 säilikut) ja Pent Nurmekunna (keeleteadlane (1906-1996) ; F 71, 481 säilikut) isikuarhiivid ning alustati Karl Laantee (1927-2007; teoloog, välis-Eesti avaliku elu tegelane) ca 1500 temaatilisest mapist koosneva ulatusliku arhiivipärandi korrastamist (projektipõhine rahastamine Rahvuskaaslaste riiklikust programmist). Redigeeriti ning elektrooniliselt publitseeriti 12 arhiivinimistut.

Teaduslikult kirjeldati K. Morgensterni kirjakogu Klingeriana köide, mis sisaldab originaal- ja ärakirju Fr. M. Klingeri ulatuslikust kirjavahetusest (F3, Mrg DCLIV; 112 kirja), Morgensterni isikliku korrespondentsi 1. köide (150 kirja aastatest 1790-1800) ning alustati tema Tartu-perioodi alguse kirjavahetuse kataloogimisega (2. kd; 1801-1804). K. Morgensterni kirjakogu ca 5000 kirjast, kirjakontseptist ja registrist on ESTERis kirjeldatud 2192 ning I. J. von Esseni kirjakogu ca 5000 kirjast 1100.

Jätkusid ettevalmistused keskaegsete pärgamentürikute (Mscr 385) teaduslikuks kirjeldamiseks e-kataloogis ESTER: keskaegsete ladinakeelsete tekstide väljalugemine; ürikute koostamisaja ja -koha määramine; paleograafiline kirjeldamine.

2009. a lõpuks oli ca 80 % eksliibrisekogust kirjeldatud ESTERis. Alustati Ernst Jürgensoni eksliibrisekogude digiteerimist, 2009. a lõpu seisuga on ESTERi ja DSpace'i kaudu kättesaadavad 71 eksliibrist, töö jätkub 2010. Graafikakogu teavikuid kirjeldati ESTERis 83 nimetust (128 eks). Lõpetati J. W. Krause joonistuste kogude digiteerimine. DSpace'is arhiveeriti 468 digipilti koos metaandmetega

Uuesti võeti käsile botaanikaprofessor Edmund Russowi stereofotode kogude digiteerimine, kuna ESTERis olevad jpg-formaadis 100 dpi resolutsiooniga eelvaated ei vasta tänapäevastele nõuetele. Digiteeriti 620 fotot, mis arhiveeritakse DSpace'is ning varustatakse leidmist hõlbustavate metaandmetega.

Alustati 17. sajandi Tartu ülikooli trükikoja trükiste digiteerimisega (17 nim); digiteeriti 28 aastakäiku baltisaksa ajalehte „Das Inland“ (1836-1863) ning alustati „Dörptsche Zeitung“ digiteerist.

IT talituse skaneerija (0,5 TTE) koormatuse tõttu seiskus Morgensterni kirjakogust digitaalkoopiate valmistamine. KHO projektidest polnud võimalik selleks lisatööjõudu palgata, kuna projektide raha suunati raamatukogu töötasufondi täiendamiseks.

Eelarve pingelisuse tõttu telliti konserveerimistöid võrreldes 2008. a vähem. Konserveerimis- ja restaureerimismahtude selgitamiseks hakati 2009. a raamatute kataloogimise käigus lisama eksemplarikirjesse ka andmeid trükise füüsilise seisundi kohta (3 kahjustusastet). Lagunenud köitega raamatud paigutati arhiivinõuetele vastavatesse karpidesse.

Aasta jooksul registreeriti KHO lugemissaalis 846 külastust. Kirjalikke päringuid kogude kohta laekus 36 (Eestist, Saksamaalt, Soomest, Rootsist, Venemaalt).

Laenutusi registreeriti 2997 (912 raamatut, 1217 käsikirja, 550 fotot, 276 kunstiteost). Elektroonilise laenutusega alustati 2008. a. lõpus ja 2009. aastal registreeriti 293 elektrooniliselt raamatulaenutust.

Uurijate soovil valmistati koopiaid 967 originaalileheküljest: 644 faili digikoopiaid, 175 valguskoopiat.

Bibliograafiatöö

2009. aasta alguses rakendati tööle koostöös ELNET Konsortsiumi raamatukogudega Eesti artiklite andmebaas ISE ja alustati bibliografeerimist uues andmebaasis. TÜ raamatukogu on kolme teemabaasi haldaja:

- meditsiin (koos TLÜ Akadeemilise Raamatukoguga)
- loodusteadused (koos TLÜ Akadeemilise Raamatukoguga)
- keeleteadus (rubriigis „keel ja kirjandus“ vastutab kirjanduse eest Rahvusraamatukogu, keele eest TÜ Raamatukogu)

Jätkus TÜ isikkoosseisu artiklite ja Estonica artiklite bibliografeerimine.

Aasta jooksul bibliografeeriti 3885 artiklit.

Seoses uue andmebaasi kasutusele võtuga, laaditi artiklikirjed ESTERist ISE andmebaasi. ESTERist kadus eraldi kataloogi osa ARTIKLID.009.

Arendustegevus

2009. aasta arendusülesanded olid järgmised:

- E-raamatukogu arendamine
- Koostöö arendamine ELNET Konsortsiumisse kuuluvate raamatukogudega infosüsteemi INNOPAC rakendamisel ning ühiste andmebaaside (ESTER, ISE, EMS) loomisel
- Koostöö arendamine ELNET Konsortsiumisse kuuluvate teadusraamatukogudega andmebaaside ja e-ajakirjade kasutuslitsentside ostmisel ja nende juurdepääsu loomisel
- Teenuste kvaliteedi tõstmine ning uute teenuste arendamine
- Infotehnoloogilise infrastruktuuri arendamine
- Raamatukogu arengut ja tegevust reguleerivate dokumentide koostamine.

2008. aasta lõpus alustati e-õpiku projektiga, et pakkuda oma lugejatele ülikoolis kasutatavaid õpikuid e-versioonidena. Tegemist on väga vajaliku arendusega, pidades silmas suuri loenguvoore ning asjaolu, et paberkandjal õpikutega ei ole võimalik katta kõikide üliõpilaste vajadusi. Esmajärjekorras leidsid tee e-õpikute kollektsooni need teosed, mis olid küll aktiivses kasutuses, kuid mille trükiversiooni ilmumisest on möödas juba kümneid aastaid. 2009. aasta lõpuks oli sellisel viisil kasutuses 35 õpikut ning kokkulepped on olemas, et umbes sama suur hulk õpikuid saaks nähtavaks 2010 aasta jooksul. Aastase kasutusstatistika põhjal võib väita, et eriti sagedast kasutamist leiavad just suurte loenguvoorude jaoks kasutatavad õpikud. Ülikooli e-õpikud on leitavad Ebrary platvormilt ja TÜ kasutajatunnusega lugejatel on neile e-õpikutele piiramatult ligipääs.

Kesksel kohal oli raamatukogu kogude ja teenuste kättesaadavaks tegemine veebikeskkonnas, millega seoses olid käsil mitu arendusprojekti:

- Projekt EKKM09-137 Eesti teadusliku sisuga täistekstide liitmine ülemaailmse infokeskkonnaga , 2009-2013 (Heiki Epner)
- Projekt ETF7439 Eesti vanema kirjanduse uurimis- ja võrguprojekt EEVA, 2008-2011(Liina Lukas)
- Projekt EKKM09-118 Estica/Baltica ajalooliste täistekstide digitaalne kättesaadavaks tegemine, 2009-2013 (Kristina Pai)
- Projekt EKKM09-122 Tartu Ülikooli Raamatukogu käsikirjakogud - Eesti ja Euroopa kultuuriloo allikabaas, 2009-2013 (Malle Ermel)

- Projekt SP1RT09059 Väliseesti teadlaste käsikirjapärandi arhiveerimine ja kättesaadavaks tegemine, 2009 - 2010 (Malle Ermel)

Olulised arendused olid seotud kahe suure andmebaasi loomisega: artiklite andmebaas ISE, mis rakendati tööle 2009. aasta jaanuaris ning Eesti märksõnastik EMS, mis võeti kasutusele 2009. aasta mais.

Jätkus e-laenutuse juurutamine raamatukogus ning 2009. aastal alustati e-laenutuse ja CD-de kojulaenutusega fonoteegis. Hetkel toimub e-laenutus kõigi kogude, v.a ajakirjade laenutamisel.

E-kataloogi ESTER-Tartu on lisandunud kataloogi osa Üliõpilastööd. Selle kaudu on nüüd võimalik samaaegselt leida erineva tasemega üliõpilastöid: dissertatsioone, magistri-, bakalaureuse-, diplomi-, kursuse-, võistlus- ja auhinnatöid.

2009. aasta teises pooles telliti koostöös IT valdkonnaga uued magnetribaga lugejakaardid, mida saab kasutada ka virtuaalkonto laadimiseks.

2009. aastal jätkus repositooriumi DSpace arendamine. Teisel poolaastal testiti repositooriumi uut versiooni. Testimise käigus selgus, et metaandmete hulgi editeerimine on võimalik, kuid mitte sel kujul nagu algul mõeldud. Praegu toimivas repositooriumis vahetati üks mooduleid tunduvalt efektiivsema vastu ning seetõttu paranes otsitavate tekstide ja eelvaadete genereerimine. Repositooriumiga paralleelselt toimiv suurte failide kasutajakeskkond rescarta sai tarkvarauuenduse, samuti suurenes sirvitavate nimetuste arv.

TÜR repositoorium oli 2009. aastal akadeemiliste repositooriumide pingereas maailmas 93. kohal.

Raamatukogu liitus 2008. aasta lõpus Euroopa raamatukoguvõrguga, mis pakub ühisel platvormil digiteerimisteenust. 2009. aastal telliti EOD vahendusel Tartu Ülikooli raamatukogust 29 koopiat.

2009. aastal jätkati digitaalsete kasutuskooptime valmistamist käsikirjadest, fotodest ning gravüüridest, kuid praegune töökorraldus digitaalkooptime arhiveerimisel ja kirjeldamisel ei õigusta ennast. Samuti ei piisa 0,5 koormusega skaneerijast raamatukogu digiteerimiskavade elluviimiseks.

2009. aasta esimesel poolel tegeleti raamatukogu kogulehekülje uuendamisega: täiendati struktuuri, osaliselt muudeti ülesehitust ning värskendati kujundust. Uudne on see, et iga sisutootja haldab ja sisestab ise infot. Muudatusi tehes lähtuti eelkõige kasutajatest, et vajaliku info leidmine koduleheküljelt oleks neile oluliselt lihtsam ja loogilisem.

2008. aastal valmis maja eskiisprojekt ja seejärel töötati aktiivselt renoveerimiskavaga: töötati välja hoidlate ümberehituse kontseptsioon, fikseeriti kogude paigutuspõhimõtted

ning II korruse kataloogisaali ümberkorraldused. 2009. aasta suvel alustati II korruse kataloogisaali ja sellega piirnevate saalide renoveerimist ning uue kohviku ehitust esimesel korrusel. Kataloogisaalist viidi ära vanad kataloogikapid ning uueks lahenduseks on avar saal, mis on kujundatud elutoa põhimõttel- madalad riulid, palju mugavaid istekohti koos väikeste liikuvate laudadega. Endise ajakirjade lugemisaali ja koopiakeskuse pinnale loodi 7 rühmatööruumi, teatmekirjandusesaalist sai suur vanaraamatu lugemissaal RARA ning õppeavakogu- ja arvutisaalist meediasaal, kuhu on paigutatud ajalehed ja ajakirjad, koopiakeskus ning arvutid.

Kui seni oli raamatukogu remont kujutanud endast peamiselt kõige hädapärasemate tööde tegemist, siis 2009. aasta ümberkorraldused - II korruse osaline remont ja kohviku ehitus esimesel korrusel -, on kantud raamatukogu kui terviku renoveerimise põhimõttest.

2009. aastal kinnitati direktori korraldusega mitmed olulised muudatused. Korraldusega nr 1RT 5. jaanuarist 2009.a ühendati kodumaise kirjanduse ja väliskirjanduse osakond. Uue osakonna nimeks sai Kogude arenduse osakond (Collection Development Department). Ühinenud osakonnale lisafunktsioone ei tekkinud ja osakonna koosseisus selle loomisel muudatusi ei toimunud.

Direktori korraldusega nr 2RT 5. jaanuarist 2009. a ühendati bibliograafia- ja liigitamisosakond. Uue üksuse nimeks sai Sisukirjelduse osakond (Subject Analysis Department). Sellega lisandus osakonna tööülesannete hulka kogu bibliograafia-alane töö: bibliografeerimine Eesti artiklite andmebaasi ISE, Tartu Ülikooli väljaannete ja TÜ kohta ilmunud artiklite bibliografeerimine ja päringutele vastamine.

Direktori korraldusega nr 5RT 27. jaanuarist 2009.a nimetati muusika- ja keeleõppekeskus ümber fonoteegiks.

Arenduskogu koosolekute peamised arutlusteemad 2009. aastal olid seotud raamatukogu kodulehekülje uuendamise ja II korruse renoveerimiskavaga.

Raamatukogu erinevates toimkondades koostati aasta jooksul järgmised juhendid:

- „Estonica sisuliste teavikute tähistamine ja laenureegel“
- „Tellimuskirjete tegemine“ (selle alusel alustati Eesti teavikute virtuaalse desideraatide nimekirja haldamist Millenniumis)
- „Teavikute raamatukoguvormistuse põhimõtted Tartu Ülikooli Raamatukogus“

2009. aasta teisel poolel võeti tööle säilituse peaspetsialist, kelle ülesandeks on raamatukogu turvariskide analüüs ja ettepanekute tegemine nende vähendamiseks. Alustati raamatukogu ohuplaani väljatöötamist, mis peaks valmima 2010. aastal.

Teadustöö

2009. aasta lõpu seisuga oli teaduskeskuse koosseisus 11 teadlast: 1 korraline ja 6 erakorralist vanemteadurit ning 3 korralist ja 1 erakorraline teadur.

Pärtel Piirimäe juhitud sihtfinantseeritava teadusteema „Ideede ja teooriate levik ja retseptsioon Baltimaades Rootsi ja Vene võimuperioodil (17.saj.-20.saj. algus)“ põhitegevused 2009. aastal olid järgmised:

- Alusuuringute jätkamine ideede- ja teadusajaloo valdkonnas: allikmaterjalide kogumine arhiivides ja raamatukogudes, andmete analüüs
- Digiaandmebaasid: TÜ 17. sajandi dissertatsioonide andmebaasi koostamise alustamine (Zotero tarkvara), dissertatsioonide jt allikmaterjalide digitaliseerimise ettevalmistamine, Eesti vanema kirjanduse digiaandmebaasi EEVA koostamise jätkamine, liitumine rahvusvahelise pilootprojektiga digiaandmebaasi „Protestant natural law“ koostamiseks
- Põhitäitjad osalesid ettekandega 17 rahvusvahelisel konverentsil ja pidasid 9 ettekannet Eesti publikule. Avaldati 33 publikatsiooni.
- Koostöös Underi ja Tuglase Kirjanduskeskusega korraldati rahvusvaheline konverents „Politische Dimensionen der deutschbaltischen literarischen Kultur“ 19.-21.09.2009, kus 2 põhitäitjat osalesid ettekannetega
- Projekti põhitäitjad on korraldanud ka Eesti-siseseid konverentse, seminare ja teaduspäevi, nt 13.02.2009 teaduspäev Rudolf Säre 100, 21.05.2009 „Eesti vanem kirjanduslugu: Uute lähenemiste võimalikkus“ (koostöös Underi-ja Tuglase Kirjanduskeskusega) ja 22.05.2009 teaduspäev Eduard Laugaste 100 (koostöös rahvaluule õppetooliga)

2009. aastal alustati Tartu Ülikooli 17. sajandi (1632-1710) akadeemiliste dissertatsioonide ja disputatsioonide andmebaasi koostamist vabatarkvara Zotero baasil, välja on töötatud andmebaasi põhistruktuur ja bibliograafilise kirjeldamise alused. Hetkel on andmebaasis 545 kirjet.

Ivo Volt jätkas Hain Tankleri poolt alustatud bibliograafiat tsaariaegse Tartu Ülikooli klassikaliste filoloogide kohta. Arvo Tering on jätkanud teatmeteose „Lexikon der Studenten aus Estland, Livland und Kurland an den europäischen Universitäten 1561-1800“ redigeerimist. Teatmeteos, mis sisaldab kõikide Euroopa ülikoolides õppinud baltimaalaste isikuandmeid, on ülivajalik käsiraamat Baltikumi vaimuajaloo uurimiseks. Teose ilmumine on planeeritud 2010. aastasse. Samuti on Arvo Teringul valmimas andmebaas, mis sisaldab 17.-18. sajandil Euroopa ülikoolides õppinud Baltimaade meedikute doktoritööde koopiaid

(praeguseks kogutud 152 tk). Liina Lukas osaleb jätkuvalt Eesti vanema kirjanduse digiandmebaasi EEVA koostamisel (hetkel üle 3500 kirje).

Uurimisgrupi liikmed osalevad rahvusvaheliste teaduspublikatsioonide väljaandmises: Pärtel Piirimäe on Ajaloolise Ajakirja peatoimetaja, Aira Võsa on Eesti Teoloogilise Ajakirja toimetaja, Ivo Volt on akadeemilise võrguväljaande "Studia Humaniora Tartuensia" tegevtoimetaja ning sarja "Morgensterni Seltsi toimetised" toimetaja.'

Uurimisgrupi liikmete seniseid teadustulemusi on hinnatud mitmete preemiatega.

Arvo Tering pälvis oma monograafia "Eesti-, liivi- ja kuramaalased Euroopa ülikoolides 1561-1798" eest 2009. a Eesti Vabariigi teaduspreemia humanitaarteaduste valdkonnas.

Meelis Friedenthal sai oma raamatuna ilmunud doktoritöö "Tractatus moralis de oculo" eest 2009. a Friedrich Puksoo auhinna. Puksoo auhinna komisjon tunnustas Jürgen Beyerit eriauhinnaga raamatulooliste uurimuste eest 17.-18. sajandi Euroopa kultuuri kontekstis.

Sabine Brauckmann jätkas baasfinantseeritava teemaga „Rakkude ja geenide visuaalsed maastikud, 1800-1960“ ning osales 2009. aastal mitmete töötubade organiseerimisel ja läbiviimisel. Samuti korraldas ta selle projekti raames koostöös AHHA keskusega ingliskeelsete teaduskohviku loengute seeria „Elupilte kujutades“. Teaduskohvikute sarjas võeti aasta jooksul käsile mitmed sisukad eluteemad nagu evolutsioon, areng, pärilikkus ja bioloogiline mitmekesisus. Esinema kutsuti ridamisi põnevaid maailmanimega esinejaid, loodusuurijaid ja filosoofe, kes üheskoos Eesti teadlastega pakkusid mõtlemisainet ja arutlemisvõimalust ka laiemale publikule. 2009. aastal toimus teaduskohviku sarjas viis loengut:

- "Vastasmõjus arenevate ja evolutsioneeruvate organismide keskkond", esinejad Scott F. Gilbert (USA) ja Sabine Brauckmann, jaanuar 2009
- „Ilu ja mälu taimede elus“, esinejad Marianne Klemun (Austria) ja Ülle Sillasoo(TLÜ), veebruar 2009
- „Raku elu“, esinejad Christine Hauskeller (Inglismaa) ja Toivo Maimets, märts 2009
- „Kujutatud elu või elustatud kujund“, esinejad Matthias Bruhn (Sakasmaa) ja Juhan Maiste, aprill 2009.
- „Elu ränis“/ „Life in Silico“, esinejad Denis Thieffry (Prantsusmaa) ja Jaak Vilo , oktoober 2009

Raamatukogu töötajad olid seotud järgmiste uurimisteemadega:

- Projekt ETF7439 Eesti vanema kirjanduse uurimis- ja võrguprojekt EEVA, 2008-2011(erakorraline vanemteadur Liina Lukas)
- Projekt ETF7144 Euroopa ülikoolid Eesti-, Liivi- ja Kuramaa haritlaskonna koolitajaina ja uute teadusideede vahendajaina 18. sajandil, 2007-2010 (erakorraline vanemteadur Arvo Tering)
- Projekt SF0150004s07 Eesti muusikakultuuri struktuur, ajalooline kujunemine ja areng tänapäeval, 2007-2012(teema juht prof. Jaan Ross, täitja raamatukoguhoidja Geiu Rämmer)
- Projekt EMP54 Keskkonnaruumide kultuuripärand: Eesti ja Norra võrdlev analüüs, 2008-2010 (vanemteadur Sabine Brauckmann)
- Projekt EKKM09-122 Tartu Ülikooli Raamatukogu käsikirjakogud - Eesti ja Euroopa kultuuriloo allikabaas, 2009-2013 (KHO juhataja Malle Ermel, raamatukoguhoidja Mare Rand)
- Projekt EKKM09-118 Estica/Baltica ajalooliste täistekstide digitaalne kättesaadavaks tegemine, 2009-2013 (kogude direktor Kristina Pai)
- Projekt SP1RT09059 Väliseesti teadlaste käsikirjapärandi arhiveerimine ja kättesaadavaks tegemine, 2009 - 2010 (KHO juhataja Malle Ermel)
- Projekt EKKM09-137 Eesti teadusliku sisuga täistekstide liitmine ülemaailmse infokeskkonnaga , 2009-2013 (tehnoloogiadirektor Heiki Epner)

Koostöö eesti ja välismaa raamatukogude ning erialaorganisatsioonidega

Koostöö eesti ja välismaa raamatukogude ning erialaorganisatsioonidega realiseerus esmajoones Haridus- ja Teadusministeeriumi teadusraamatukogude direktorite nõukogu, Kultuuriministeeriumi, ELNET Konsortsiumi, Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu ja Eesti Muusikakogude Ühenduse toimkondade ja töögruppide kaudu. Koostöö sisuks oli teadusraamatukogude komplekteerimiskava ja finantseerimise põhimõtete väljatöötamine, infosüsteemi ESTER arendamine, ühiste andmebaaside (e-kataloog ESTER, ajakirjade jooksva analüütilise bibliograafia andmebaas ARTIKKEL, Eesti Märksõnastik EMS, artiklite andmebaas ISE) loomine, kogude säilituspõhimõtete fikseerimine ning elektroonilistele teadusajakirjadele juurdepääsu vahendamiseks ühiste kasutuslitsentside ostmise.

2009. aastal arutati koos teiste Eesti teadusraamatukogudega säilituspõhimõtteid ja Hoiuraamatukokku säilitamiseks suunamise printsiipe ning osaleti dokumendi „Hoiuraamatukokku alalisele säilitamisele suunamise põhimõtted“ koostamisel.

Head koostöösuhed on kujunenud TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia raamatukogunduse, infoteaduse ja dokumendihalduse osakonnaga. TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia üliõpilased läbisid Tartu Ülikooli raamatukogus teadusraamatukogude praktika, mille käigus raamatukogutöötajad pidasid neile ka loenguid.

Traditsioonilisteks vormideks välismaa raamatukogudega on publikatsioonide vahetus, raamatukogudevaheline laenutus ning informatsiooniline koostöö.

Raamatukogu oli järgmiste rahvusvaheliste organisatsioonide liige:

- Euroopa Informatsiooni Assotsiatsioon (EIA), Balti- ja Põhjamaade haru
- Euroopa Teadusraamatukogude Liit (LIBER, League of European Research Libraries)
- Euroopa Tervishoiuteabe ja Meditsiiniraamatukogude Assotsiatsioon (EAHIL; European Association for Health Information and Library Association)
- Rahvusvaheline Muusikaraamatukogude, -arhiivide ja -dokumendikeskuste Assotsiatsioon (IAML; International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres)
- Rahvusvaheline Heli- ja Audiovisuaalsete Arhiivide Assotsiatsioon (IASA; International Association of Sound and Audiovisual Archives)
- Rahvusvaheline Õigusraamatukogude Assotsiatsioon (IALL; International Association of Law Libraries)
- Euroopa Teadusraamatukogude Konsortium (CERL; The Consortium of European Research Libraries)
- Balti Audiovisuaalse Arhiivi Nõukogu (BAAC; Baltic Audiovisual Archival Council)

Raamatukogu direktor Martin Hallik kuulub LIBERi arhitektuurigruppi ja kogude direktor Kristina Pai LIBERi kogude toimkonna juhatusse.

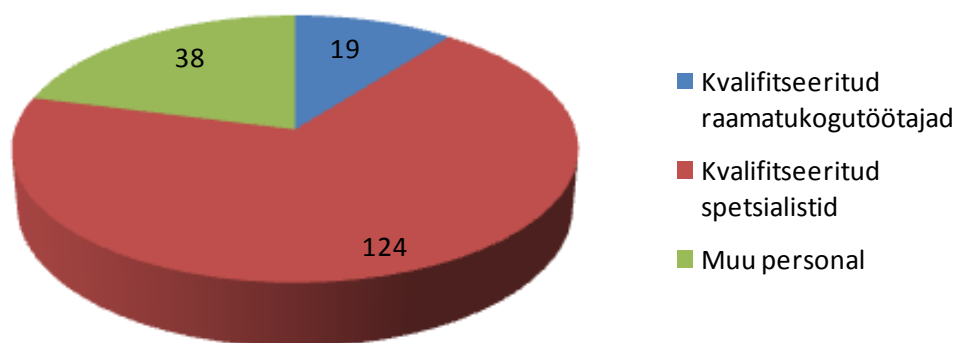
LIBERi nõukogu otsusega toimub 2012. aastal LIBERi aastakonverents Tartu Ülikooli Raamatukogus.

Töötajad

Seisuga 31.12.2009 oli raamatukogus 181 töötajat (158,7 täidetud ametikohta).

Akadeemiline kõrgharidus oli 111 (raamatukogunduslik-14), rakenduslik kõrgharidus 2 (raamatukogunduslik-1) ja keskharidus 52 (raamatukogunduslik-4) töötajat. Teaduskraadiga töötajaid oli 15.

Raamatukogu töötajad 2009. a

Arvo Tering pälvis oma monograafia “Eesti-, liivi- ja kuramaalased Euroopa ülikoolides 1561-1798” eest 2009. a Eesti Vabariigi teaduspreemia humanitaarteaduste valdkonnas.

Tartu Ülikooli aumärgiga tunnustati 2009. aastal järgmisi raamatukogu töötajaid:

Martin Hallik

Kristina Pai

Anneli Sepp

Arenduskogu otsusega 12. juunist 2009 tunnustati raamatukogu töötajaid ning raamatukogu ees teeneid omavaid isikuid:

- Teenetemärk

Arvo Tering – pikaajalise ning silmapaistva töö eest Tartu Ülikooli ja Eesti teadusajaloo uurimisel

Ilona Smuškina – kauaaegse tulemusliku töö eest raamatukogu maine kujundamisel

- Aastapreemia

Raamatukogu kollektiiv - abi eest retroprojekti läbiviimisel

- Algataja

Liisi Lembinen – innuka töö eest e-õpiku projekti edendamisel

- Tegija

Jelena Ivanova - pühendunud ja tulemusliku töö eest loodusteaduste saali töö korraldamisel ning lugejate teenindamisel

Mare Pikk - suurepärase koostöö eest referentidega

Leo Puusepp - suurepärase organisaatoritöö ja loova insenerimõtlemissuuna eest

Tatjana Šahhovskaja - pühendunud ja tulemusliku töö eest käsikirjade ja rariteetsete trükiste kataloogimisel

- Igiliikur

Natalja Gordejeva

Anne Kõre

Elo Tulmin

Tuuli Vähk

- Parim teenindaja

Malle Ernits

- Parim meeskond

Eesti Märksõnastiku I samba - INGRID-i märksõnastiku - loojad, toimetajad ning ühitajad.

Helgi Laanes

Anne Lentsius

Linda Poots

Ljudmila Dubjeva

Ivika Pall

Koidula Piir

Elo Tõnisoo

Kaja Kruus

Tiiu Tarkpea

Pille Naggel

Ellen Kiloman

Sirje Nilbe

Tiina Sammelselg

Anu Suiste

- Raamatukogu tänukiri

Piia Post-abi eest Tartu Ülikooli Raamatukogu METOBSi (Meteoroloogia Observatooriumi) kogu arendamisel

Raivo Aunap- abi eest Tartu Ülikooli Raamatukogu kaardikogu arendamisel

IUG Nordic konverentsi korraldajad- rahvusvahelise konverentsi eduka läbiviimise eest

Näitused ja üritused

Oma kogude, Tartu ülikooli ning eesti teaduse ajaloo ning tänapäeva tutvustamiseks koostati raamatukogus 14 näitust. Kunstinäitusi eksponeeriti aasta jooksul 24 (vt lisa V).

2009. aasta jaanuaris korraldati Friedrich Puksoo 119. sünniaastapäevale pühendatud ettekandepäev ning anti koos Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu välja Friedrich Puksoo auhind. Selle auhinna pälvis Meelis Friedenthal oma teadustöö „Tallinna Linnaarhiivi Tractatus moralis de oculo“ (Tartu, 2008) eest. Jürgen Beyer teadustöö leidis samal konkursil äramärkimist.

2009. aasta alguses alustati koolituste seeriaga „Reedene retoorika e koristuspäeva koolitused 2009“, kus raamatukogu töötajad jagasid oma teadmisi ja kogemusi kolleegidega.

04.-05. märtsil toimus järjekorras XI teadusraamatukogude talveseminar Kääriku puhke- ja spordikeskuses. Keskseteks arutlusteemadeks olid mäluasutuste erinevad infosüsteemid, ühisportaali võimalikkus ja vajalikkus ning TÜ raamatukogu rekataloogimise kogemused.

Raamatukogu oli 7.-10. maini toimunud Tartu kirjandusfestivali Prima Vista üks kaaskorraldajatest. Järjekorras juba kuuenda kirjandusfestivali patrooniks oli Andres Ehin ning üritus toimus egiidi all „Lehekülg tulevikust, lehekülg minevikust“. Festivali aukülalised olid tunnustatud kirjanik ja semiootik Umberto Eco ning Venemaa krimikirjanik Aleksandra Marinina. Lisaks said osalejad tutvuda professionaalse kirjandusliku agendi Natan Zablotskise, Inglismaa auhinnatud luuletaja Jean Spracklandi, Ungari kirjaniku Laszlo Darvasi ja soome-eesti kirjaniku Sofi Oksaneniga. Festivali raames toimus 69 erinevat sündmust – kohtumisi kirjanikega, raamatuesitlusi, õpitubasid, filmiseansse, luuleõhtuid, konverentse, kontserte, võistlusi. Eksponeeriti 12 näitust. Traditsioonilistest sündmustest jätkusid raamatulaat, seekord Prima Vista raamatulaada nime all, 24 kirjastuse osavõtul.

17. septembril korraldati seminar „Väljaandmine ja vastuvõtmine—Tartu mõõde“, kus arutleti selle üle, kuidas tekib väärtkirjandus, kuidas seda vastu võetakse, õpetatakse, kirjastatakse, loetakse, kogutakse, laenutatakse. Sõna said raamatutega seotud tartlased, igaüks oma vaatenurgast.

19.-21. septembril toimus raamatukogus V baltisaksa kirjakultuuri sümposium pealkirja all „Balti kirjakultuuri poliitiline pale“. Selle korraldas Underi ja Tuglase Kirjanduskeskus koostöös TÜ Raamatukogu teaduskeskusega. Ajaloolased ja kirjandusteadlased Eestist, Lätist ja Saksamaalt arutlesid baltisaksa kirjakultuuri poliitiliste dimensioonide üle mõiste avaras tähenduses ning laias ajalises ja žanrilises lõikes

25. novembril peeti VII kirjepäeva, kus räägiti raamatukogutöö teemadel.

Lisa 1. TÜ raamatukogu arvudes 2006.-2009.a

Tabel 1. Tulud ja kulud 2006.-2009. a (tuhat kr)

	2006	2007	2008	2009
Tulud kokku (tuh krooni)	49727,4	57442,2	84512,9	78394,6
ülikooli eraldised	33236,7	40963,7	46119,4	47512,3
otse riigilt	13200,0	12765,2	29700,0	22201,3
tulud tasulistest teenustest	1799,3	2185,6	2734,9	2120,0
muud tulud (projektid, lepingud, ettevõtete ja eraisikute sponsorlus)	2460,4	1527,7	5958,6	6561,0
Kulud kokku (tuh krooni)	40837,1	42518,7	58723,0	63224,6
Jooksevkulud sh,	40129,9	41674,0	57863,9	56923,3
tööjõukulud	16374,1	19524,2	24778,1	24220,7
Komplekteerimiskulud	16982,1	13916,9	21517,6	21810,4
infotehnoloogiakulud	552,7	600,0	300,0	450,0
kommunaalteenused	3685,8	3942,0	4284,2	4592,1
muud kulud (lähetused, transport, kantseleikulud, majanduskulud, koolitus jm)	2534,9	3690,9	6984,0	4470,7
Kapitalimahutused	707,5	844,7	859,1	6301,3
ehitiste soetamine ja kapitaalremont	706,4	844,7	609,1	6301,3
Investeeringud infotehnoloogiasse	1,1	0	250,0	0
Jääk	8844,0	14923,4	25789,8	15170,0

Tabel 2. Tartu Ülikooli komplekteerimiskulud 2006.-2009. a (tuhat kr)

	2006	2007	2008	2009
TÜ eelarvevahendid kokku	27043,0	30376,2	29483,9	18863,8
I. Pearaamatukogu	22635,1	24597,1	23400,0	16166,6
Komplekteerimiskulud kokku, sh	16982,1	13916,9	21517,6	21810,3
Jadaväljaannete tellimine	3210,0	722,2	4100,4	8975,1
Eestis ilmuvad	435,5	462,9	593,8	487,8
välismaal ilmuvad	2774,5	259,3	3506,6	8487,2
Monograafiad, õpikud jm trükised	6380,0	5910,2	8314,7	4818,1
Eestis ilmunud	1412,0	1486,3	1925,9	1416,1
välismaal ilmunud	4968,0	4423,9	6388,7	3402,0
Elektroonilised teavikud, andmebaasid	5534,5	5549,7	6572,4	5993,2
Helisalvestised	214,5	136,1	192,9	514,4
Publikatsioonide vahetus	805,0	740,8	921,7	720,3
Broneeritud (st tellitud teavikud, mille kohta arved ei olnud seisuga 31. detsember veel saabunud)	5653,5	10680,2	1882,4	2600,0

	2006	2007	2008	2009
Eelarveväline komplekteerimine	4134,6	5131,9	6375,1	4078,6
annetustena saadud teavikud	3228,9	4263,2	5679,8	3289,7
vahetusena saadud teavikud	905,7	868,7	695,3	788,9
II. Teised TÜ raamatukogud	5245,5	5779,1	6083,9	2697,2

Tabel 3. TÜ Raamatukogu (pearaamatukogu) komplekteerimiskulude jagunemine teaduskonniti 2006.–2009. a (tuhat kr)*

	2006	2007**	2008**	2009**
Usuteaduskond	151,45	95,94	77,81	92,0
Õigusteaduskond	491,72	331,07	280,17	331,4
Arstiteaduskond	1390,68	1304,37	2276,17	1451,2
Filosoofiateaduskond	1671,95	1016,17	583,4	878,6
Bioloogia-geograafiateaduskond	1669,39	1417,75		
Füüsika-keemiateaduskond, Füüsikainstituut	1510,55	1627,42		
Loodus- ja tehnoloogiateaduskond			2309,18	3433,7
Haridusteaduskond	272,75	322,86	176,14	221,9
Kehakultuuriteaduskond	281,82	338,16	157,17	234,0
Majandusteaduskond	376,73	296,86	395,45	152,9
Matemaatika-informaatikateaduskond	296,94	835,43	468,16	619,9
Sotsiaalteaduskond	532,51	397,1	363,66	398,4
KOKKU	8646,49	7983,09	7087,35	7814,4

*Jaotuse aluseks on teaduskonna eelarve osakaal ülikooli eelarves

** Välismaine teadus- ja õppekirjandus

Tabel 4. Lugejateeninduse näitajad 2006.–2009. a

	2006	2007	2008	2009
Registreeritud lugejate arv, sh	42730	46246	51518	45588
TÜ üliõpilased	13293	15175	16801	16576
TÜ magistrandid, doktorandid	3269	4055	3749	3300
TÜ avatud ülikooli üliõpilased	3738	3496	4597	4438
TÜ õppejõud, teadurid	906	1047	1175	1207
TÜ teenistujad	1672	1708	1804	1687
EMÜ üliõpilased	4238	4352	4754	3721
EMÜ õppejõud, teadurid	180	184	195	198
teiste kõrgkoolide üliõpilased	3978	4142	4940	4206
teiste kõrgkoolide õppejõud	84	83	96	96
muud	11372	12004	13407	10159
Külastuste arv	244401	422763	403767	380118
pearaamatukogus		268840	260588	228300
teistes TÜ raamatukogudes		153923	143179*	151818

	2006	2007	2008	2009
Külastuste arv (virtuaalne)				800000
Laenutusi kokku, sh	808880	931328	959893	1060741
pearaamatukogus	618925	679552	742327	809229
laenutuste arv raamatukogutöötaja vahendusel (eks), sh	199435	195514	231001	247734
kojulaenutusi	181738	178686	210419	208103
lugemissaali	17697	16828	20582	39631
teenindusosakonnas	14043	11838	741997	808936
KHO	3654	4990	6024	293
esmakordsete laenutuste arv			303140	247734
laenutähtaja pikendamisi	419490	484038	656753	735664
Teistes TÜ raamatukogudes	189955	251776	217566	251512
esmakordsete laenutuste arv	88745	127916	73772	77343
laenutähtaja pikendamisi	101210	123860	143794	174169
Otsingud kaugjuurdepääsuga andmebaasides				
otsingute arv	922500	952567	829752	1031051
allalaaditud sisuüksuste arv	474704	554739	646018	802540
RVL				
abonentraamatukogude arv	80	86	51	87
Eestis	55	71	39	69
välismaal	25	15	12	18
RVL-ga saadetud kirjandus			1103	997
tellimused Eesti raamatukogudelt	1155	1216	1268	1072
rahuldamata tellimused	160	103	153	90
teistele raamatukogudele edasisaadetud tellimused	26	9	5	6
saadetud originaalid	757	870	771	697
saadetud koopiad	212	234	339	379
Tellimused välismaa raamatukogudelt	50	32	25	23
rahuldamata tellimused	11	4	2	0
välismaa raamatukogudele edasisaadetud tellimused	2	3	-	2
saadetud originaalid	14	5	8	6
saadetud koopiad	23	20	15	15
RVL-ga saadud kirjandus			2310	1977
tellitud Eesti raamatukogudest	1305	924	733	473
saadud originaalid	591	462	220	225
saadud koopiad	314	287	308	225
tellitud välismaa raamatukogudest	2628	2157	1781	1587
saadud originaalid	889	965	683	551
saadud koopiad	1610	987	1030	976
Vastused kirjalikele päringutele,	1537	688	1170	1609

	2006	2007	2008	2009
sh elektrooniliselt	758	650	1170	1609
Vastused suulistele päringutele**	22024	42703	42643	42982
pearaamatukogus		10960	10693	10897
teistes TÜ raamatukogudes		31743	31950	32085
Kopeerimisteenused kasutajatele				
koopiakeskuses	1200000	1200000	600000	450000
koopiate valmistamine KHO materjalidest, originaali lk	1094	1693	2932	967
skaneerimine, originaali lk	904	1498	1067	644
Raamatukoguõppused				
tunde,	41	306	512	486
sh veebipõhine koolitus		260	360	410
osavõtjaid	1317	1928	2967	2969

* Paljudes erialaraamatukogudes ei peeta arvestust külastuste üle

** Valikstatistika andmed, pearaamatukogus jt TÜ raamatukogudes vastatud suulised päringud

Tabel 5. Tartu Ülikooli Raamatukogu kogud 2009. a (EVS–EN ISO 2789:2003 järgi)

	Seis 31.12.2008	Lisandumine						Kustu- tatud	Seis 31.12.2009
		Kokku	Ostud	Vahetus	Annet.	Sund- eks.	Muu		
Raamatud									
eksemplar	2387457	35267	11399	1086	7788	9430	5564	15189	2407535
sh dissertatsioonid, eks	516170	2514	282	76	811	383	962	0	518684
nimetus		14939							
laudimeeter	39790								40125
Jadaväljaanded									
arvestusüksus	695030	12762	2416	868	3827	3197	2454	516	707276
nimetus		3147							
laudimeeter	17694								17996
sh ajakirjad									
aastakomplekt	195576	4235	929	287	1150	746	1123	150	199661

	Seis 31.12.2008	Lisandumine						Kustu- tatud	Seis 31.12.2009
		Kokku	Ostud	Vahetus	Annet.	Sund- eks.	Muu		
laudimeeter	6095								6224
ajalehed									
aastakomplekt	17476	1570	115	7	103	1304	41	37	19009
laudimeeter	707								770
jätkväljaanded									
eksemplar	481978	6957	1372	574	2574	1147	1290	329	488606
nimetus		2972							
laudimeeter	10935								11087
Käsikirjad									
säilik	38443	507	507	0	0	0	0	0	38950
laudimeeter	710								716
Kaarditeavik									
eksemplar	14328	490	55	0	120	300	15	1	14817
nimetus		236							
Graafikateavik	61205	7134	7134	0	0	0	0	0	68339
sh fotod, eks	46228	6893	6893	0	0	0	0	0	53121
neist a) fotokogus	27454	1	1	0	0	0	0	0	27455
b) käsikirjakogus	18774	6892	6892	0	0	0	0	0	25666
kunstiteosed	14977	241	241	0	0	0	0	0	15218
Noodiväljaanded									
eksemplar	5738	610	296	1	102	146	65	1	6347
nimetus		225							

	Seis 31.12.2008	Lisandumine						Kustu- tatud	Seis 31.12.2009
		Kokku	Ostud	Vahetus	Annet.	Sund- eks.	Muu		
laudimeeter	104								114
Pisitrükised	111370	3449	202	0	0	3247	0	0	114819
Kokku paberkandjal, eks	3313571	60219	22009	1955	11837	16320	8098	15707	3358083
laudimeeter	58133								58924
Mikrovormid	11956	0	0	0	0	0	0	1306	10650
mikrofišš	7341	0	0	0	0	0	0	2	7339
mikrofilm	4615	0	0	0	0	0	0	1304	3311
Auvised	28689	2687	1664	0	301	608	114	26	31350
audiaalteavik	25901	1781	1304	0	47	322	108	24	27658
visuaalteavik	52	0	0	0	0	0	0	0	52
kombineeritud	2736	906	360	0	254	286	6	2	3640
E-teavikud, eks (füüsilisel kandjal)	7614	234	130	9	60	30	5	18	7830
Kasutuskogud kokku (eks)	3361830	63140	23803	1964	12198	16958	8217	17057	3407913
laudimeeter	57963								58767
B. Vahetuskogu									
eksemplare	31510	3080						1598	32992
laudimeeter	534								559
C. Varukogu	302431	0						2092	300339
laudimeeter	4757								4727
KOGUD KOKKU (füüsilisel kandjal)									
arvestusüksusi	3695771	66220	23803	1964	12198	16958	8217	20747	3741244

	Seis 31.12.2008	Lisandumine						Kustu- tatud	Seis 31.12.2009
		Kokku	Ostud	Vahetus	Annet.	Sund- eks.	Muu		
laudimeeter	64838								65636
Teised TÜ raamatukogud	261104	14350	7114	19	7211	0	6	3580	271874
TÜ raamatuvara kokku	3956875	80570	30917	1983	19409	16958	8223	24327	4013118
D. Elektroonilinekogu									
Andmebaasid, nim									
hangitud	108	1	1						109
E-jadaväljaanded, nim									
kaugjuurdepääsuga	20100	60	60						20160

Tabel 6. Kogude kirjeldamine e-kataloogis ESTER 2006.–2009. a*

	2006	2007	2008	2009
1. Originaalkirjed lisandunud teavikutele	15560	19651	12731	14005
raamatud, nim	13246	17018	10102	11285
2. Koopiakirjed uutele teavikutele	7308	9464	14121	9053
3. Retrokonversioon, originaalkirjed	17672	19307	29003	19172
4. Retrokonversioon, koopiakirjed	16943	21858	353176	7769
5. Liigitamine, märksõnastamine, nim	42051	45649	27268	48973
6. Uute märksõnanormikirjete koostamine	249	281	89	EMS
7. Märksõnade toimetamine	3240	1873	9242	EMS
8. Uute nime ja ühtluspealkirja normikirjete koostamine	1116	1282	1257	1125
9. Nime ja pealkirja normikirjete redigeerimine/andmebaasi korrastamine	1802	1644	393	1731
10. Nimetusi e-kataloogis	538912	620146	1024627	1080198
raamatud	472408	538085	927161	966965
ajakirjad	6839	7374	7642	8176
jätkväljaanded	11330	13113	15694	17423
ajalehed	2515	2576	2669	2966
audioteavikud	9744	11763	13296	15965
kombineeritud auvised	579	1227	2208	2952
pisitrükised	594	1329	1358	1435

	2006	2007	2008	2009
kaardid	5990	6785	7826	8366
noodid	3846	5015	6371	7601
käsitirjad (dissertatsioonid, üliõpilastööd jm)	13326	17510	20457	24694
käsitirjad (arhivaalid), säilik	6567	7549	9417	9988
kunstiteosed	1961	2930	4752	7289
fotod	2834	3275	3936	4284
muud (standardid, tarkvara, andmebaasid)	379	1615	1840	2094
eestikeelsed kirjed	134735	150136	160967	174304
ingliskeelsed kirjed	125672	150921	174029	182354
saksakeelsed kirjed	88583	113237	129188	139324
venekeelsed kirjed	63804	70803	450411	462360
teistes keeltes	69581	84575	103351	110302
11. Eksemplarikirjete arv (aasta lõpus)	1171297	1367761	1646791	1881888
12. Artiklikirjete arv (aasta lõpus)	63534	69317	82980	ISE
12.a bibliografeerimine (uued artiklikirjed, nim)	7646	2486	3339	3885

Tabel 7. Kogude hooldus- ja ennistustööd 2006.–2009. a

	2006	2007	2008	2009
Trükiste ja käsikirjade hügieeniline töötlemine				
tolmu eemaldamine koos kuivdesinfitseerimisega, eks	755 240	804 120	723 250	684210
hallitusnakkusega trükiste desinfitseerimine, eks	2288	2135	2469	2285
trükiste, käsikirjade jm leht-leheline desinfitseerimine, leht	4619	3976	3581	3496
Pärgament- ja täisnahkköidete puhastamine ja pehmendamine, eks	3	4	3	0
Köitmine (kd)	2521	2467	3141	2677
Suunatud restaureerimisele				
trükiseid (kd)	15	0	0	0
käsitirju (leht)	349	247	527	0
graafikat, joonistusi, fotosid (leht)	21	7	90	0
geograafilisi kaarte (leht)	0	0	0	7
pärgamentürikuid	27	3	0	0
teisi materjale (eks)		18	9	0
Kulutused restaureerimisele konserveerimisele (tellimustöö teistelt asutustelt) kr	72779,7	44164,0	99337,0	6000,0

Tabel 8. Kasutajakohad ja tehnilised vahendid 2006.–2009. a

	2006	2007	2008	2009
Kasutajakohtade arv, sh kohtade arv, kus kasutajad saavad lülitada isiklikud arvutid võrku	748/785	728/728	728/728	708/708
Kasutajatele mõeldud arvutitöökohad	120	120	91	85
Avalikuks kasutamiseks mõeldud koopiamasinate arv	5	6	3	3
Kasutajate käsutuses olevate skannerite arv	2	3	3	3
Avalikuks kasutamiseks mõeldud printerite arv	2	3	3	3
Personalile mõeldud arvutitöökohtade arv	168	168	172	173

Tabel 9. Töötajad 2006.-2009. a

	2006	2007	2008	2009
Töötajate arv (seisuga 31.dets.)	183	180	192	181
Täidetud ametikohti (TTE), sh	160,85	159,85	164,8	158,7
a) raamatukogutöötajad	151	131	151	140
täidetud ametikohti	133,6	115,6	130,8	126,95
kõrgharidusega, sh	103	95	110	113
Infoteadustealane	11	13	14	17
teadus- või kutsekraadiga	12	12	18	18
keskharidusega	45	36	37	38
b) muu personal	32	32	41	38
täidetud ametikohti	27,25	27,25	34	31,75

Lisa 2. TÜ töötajate publikatsioonid 2009.a

Monograafiad, kogumikud, reklaamväljaanded jm

ERÜ aastaraamat 2006-2007. Tallinn, Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing, 2009. Ilona Runnel, toimetaja

Kel on laulud laulda : 140 aastat Tartumaa laulupidusid / [tekstid: Liina Espenberg ... jt. ; koostanud Juhani Püttsepp ; toimetanud Katrin Raid ; järelsõna tõlkinud Markus Leppoja ; kujundanud Maarja Roosi ; pildistanud Margus Ansu]. Tartu : [Tiigi Seltsimaja], 2009. 142, [1] lk. : ill., noot.

Manu scripta et illuminata : [kalender 2010] / Koost. M. Lepajõe ; toim. M. Rand, K. Kolk ; tõlk. S. Lembinen ; fotod M. Toom ; kujund. E. Valper ; produtsent I. Smushkina. [Tartu]: Tartu Ülikooli Raamatukogu, 2009. [28] lk. : ill.

Rooma kirjanduse antoloogia / Koost. K. Kolk. Tallinn: Varrak, 2009. 840 lk. ISBN 978-9985-3-1605-4

Artiklid, sõnumid

Aabrams, V. (2009). Carl Grass. Ühe Balti pastoripoja tee kirjanduse ja kunstini = Carl Grass: ein baltischer Pfarrersohn auf dem Weg zu Kunst und Literatur. Kadi Polli (Toim.). Šveitsi maastikud Balti valgustusaja kunstis = Schweizer Landschaften in der baltischen Kunst der Aufklärungszeit (163 - 194). Tallinn: Eesti Kunstimuuseum

Beyer, J.; Chesnutt, M. (2009). Some theoretical statements by Isidor Levin. Fabula. Zeitschrift für Erzählforschung, 50, 205 - 207.

Beyer, J.; John, P.O. (2009). The book triumphant: the book in the second century of print, 1540-1640. H-Soz-u-Kult

Beyer, J.; Maier, I. (2009). Johan Roslin (*1617? - †1657) / Johan Roslin (*1617? - †1657) / Иоган Рослин (1617 ? – 1657). EEVA. Eesti vanema kirjanduse digitaalne tekstikogu / EEVA. Digitale Textsammlung älterer Literatur , x - x.

Beyer, J. (2009). Mis teeb Eesti luterluse kultuuriloole huvitavaks? Vikerkaar, 24(7/8), 79 - 90.

Beyer, J. (2009). Der Beginn Dorpater Gelegenheitsdichtung in Volkssprachen. Mit einer Edition dreier niederdeutscher Gelegenheitsgedichte von Adrian Verginius aus dem Jahr 1638. Schmelz, C.; Zimdars, J. (Toim.). Innovationen im Schwedischen Großreich. Eine Darstellung anhand von Fallstudien (181 - 207). Hamburg: Kovač

Beyer, J. (2009). Vagaduse edendamise strateegiad Eesti- ja Liivimaal (1621-1710). Konfessionaliseerimine ja pietism. Küng, E. (Toim.). Läänemere provintside

arenguperspektiivid Rootsi suurriigis 16./17. sajandil (80 - 95). Tartu: Eesti Ajalooarhiiv

Beyer, J. (2009). Jürgen ja „igavene juut”. Elav pühak saab surematuks . Tuna. Ajalookultuuri ajakiri, 12(2), 28 - 38.

Beyer, J. (2009). Fünf Fahrräder. Everrist. Kreis der Ehemaligen und Freunde des Johann-Rist-Gymnasiums e. V., 12, 49 - 52.

Beyer, J. (2009). Herrnhutische Lebensläufe aus Est- und Livland (ca. 1730-1850). Eine Erzähltradition. In: Alter Adam und Neue Kreatur. Pietismus und Anthropologie. Beiträge

zum II. Internationalen Kongress für Pietismusforschung 2005: (Toim.) Udo Sträter et al.. Tübingen: Max Niemeyer, 2009, (Hallesche Forschungen; 28, 1), 337 - 344.

Brauckmann, S., Thieffry D., Brandt C., Müller G. (eds.) 2009. Graphing Genes, Cells and Embryos. Cultures of Seeing 3D and Beyond. Preprint 380, Berlin: MPI (214 p., ill.)

Brauckmann S., Thieffry D. Introduction. In Graphing Genes, Cells and Embryos (S. Brauckmann et al, eds.), 2009. pp. 7-15. Preprint 380. Berlin: MPI

Dubjeva, L. Research and teaching of history at the end of the 19th and the beginning of the 20th century. // Trames : Journal of the Humanities and Social Sciences. Vol 13, No2, 2009. Pp 153-172

Einasto, O. A conceptual model for evaluating the service quality of research libraries (based on the example of University of Tartu Library) // Service Quality – Library Performance Indicator. – Transaction of the National Library of Estonia, nr. 12B, Tallinn: RR, 2009. P. 101-117

Einasto, O. Kontseptuaalne mudel teadusraamatukogu teenuse kvaliteedi hindamiseks (TÜ Raamatukogu näitel) // Teenuse kvaliteet – raamatukogutöö tulemuslikkuse näitaja. – Eesti Rahvusraamatukogu Toimetised, nr. 12B, Tallinn: RR, 2009. Lk. 86-101

Эйнасто, О. Редизайн библиотечных услуг для Digital Natives – вызов времени // Библиотека в школе, 2009, 1-15.10, № 19(247).
http://lib.1september.ru/view_article.php?id=200901905

Einasto, O. Using service quality monitoring to support library management decisions: A case study from Estonia // The International Information and Library Review, 2009, 41, p. 12-20

Epner, H. Open Access and a University Library. ScieCom Info, 2009, 1(1), 11 – 14
<http://nile.lub.lu.se/ojs/index.php/sciecominfo/index>

Espenberg, L. Aastal 2009 mõtleme kodukakule // Roheline Värav : roheline kultuuri ajaleht, 2009, 9. jaan. , nr. 21 (81), lk. 4.

Espenberg, L. , Püttsepp J. Kui Helju Vals meid (k)arvustaks // Roheline Värav : roheline kultuuri ajaleht, 2009, 13. märts , nr. 23 (83), lk. 4.

Espenberg, L. Raamat, mille võiks metsa kaasa võtta : [raamatuarvustus] // Loodusesõber, 2009, nr. 5, lk. 42.

Espenberg, L. Raamatukogupäevad algavad sinust! // Nimeta Leht : Tartu Ülikooli Raamatukogu uudisteleht, 2009, 29. okt., nr. 325, lk. 1-2.

Espenberg, L. Restoran keetis nõgesesuppi // Roheline Värav : roheline kultuuri ajaleht, 2009, 8. mai, nr. 25 (85), lk. 5.

Espenberg, L. Saame koos koju // Roheline Värav : roheline kultuuri ajaleht, 2009, 9. Okt., nr. 29 (89), lk. 5.

Espenberg, L. Seletuskiri: miks ma RR-is käisin // Nimeta Leht : Tartu Ülikooli Raamatukogu uudisteleht, 2009, 16. dets., nr. 327, lk. 4-5.

Espenberg, L. Seminar bibliofiili hingeelust // Nimeta Leht : Tartu Ülikooli Raamatukogu uudisteleht, 2009, 30. sept., nr. 324, lk. 14.

Espenberg, L. Sähvatusi portaalist anno 2009 // Roheline Värav : roheline kultuuri ajaleht, 2009, 11. Dets., nr. 31 (91), lk. 5.

Espenberg, L. Sääserahvast taltsutades // Roheline Värav : roheline kultuuri ajaleht, 2009, 12. juuni, nr. 26 (86), lk. 5.

Friedenthal, M. (2009). Deemonid ja trilobiidid. Vaher, B. (Toim.). Tartu rahutused (x - x). Tartu: Petrone Print

Haak, Arvi; Jonuks, Tõnno; **Friedenthal, Meelis** (2009). Märkidega kiviketas Rattama talust. Vislapuu, Ain (Toim.). Viljandi muuseumi aastaraamat 2008 (47 - 61). Viljandi: Viljandi Muuseum

Kartul, Avo. Katse portreeterida festivali // Sirp, 2009, 23. oktoober

Kartul, Avo. Maa ja ilma helid Tartus // Muusika, 2009, nr. 4, lk. 32

Kartul, Avo. Väljavõtteid folgilise päevaraamatust // Sakala, 2009, 29. juuli

Kass, K. Setude usuelu // Setomaa. 2, Vanem ajalugu muinasajast kuni 1920. aastani / [koostajad ja toimetajad Heiki Valk, Anti Selart, Anti Lillak ; tõlkijad Õie Sarv ... jt. ; peatoimetaja Mare Aun ; kaanekujundus: Anna Lauk], Tartu : Eesti Rahva Muuseum, 2009 (Tallinn : Tallinna Raamatutrükikoda) 9789949417513 (2. köide) 480 lk. : ill., kaart., portr., lk.330-331

Külv, L. Türi ja Tartu Ülikooli Türi Kolledž // Nimeta Leht, 2009, 18. detsember, nr. 327

Loorits, E. Kuhu kaovad kataloogid? // Nimeta Leht, 2009, nr 320.

Loorits, E. Muljeid kirjepäevast // Nimeta Leht, 2009, nr 326.

Naggel, P. Külas Oulu Ülikooli raamatukogus // Nimeta Leht, 2009, 30. sept., nr. 324

Rand, M. Ilmunud on Tartu Ülikooli Raamatukogu kalender 2010 // Raamatukogu, 2009, nr. 6, lk. 40

Rämmer, A. The Baltic-Nordic conferences of intellectual cooperation – a tradition restored. // The Baltics as an intersection of civilization identities. Kaunas : Vytautas Magnus University, 2009, p. 132.

Seiler, V. Challenges in teaching information literacy in online courses // QQML2009: Qualitative and Quantitative Methods in Libraries, International Conference, Chania Crete Greece, 26-29 May 2009. <http://www.isast.org/proceedingsQQML2009/>

Seiler, V. Challenges in teaching information literacy in online courses // Qualitative and Quantitative Methods in Libraries: Theory and Applications. Proceedings of the International Conference on QQML2009 (Chania, Crete, Greece, 26 – 29 May 2009). — Singapore: World Scientific, 2010 (ilmumas) <http://www.worldscibooks.com/compsci/7691.html> (ETIS klassifikatsioonis 3.1)

Seiler, V. Miil, K. E-Learning – Brücke zwischen Bibliothek und Universität. Vermittlung von Informationskompetenz an der UB Tartu // Bibliothek: Forschung und Praxis, 2009, nr. 1, lk. 69—77.

Seiler, V. Uri, K. Mõnikord tuleb ära sõita, et aru saada, kui hästi me siin elame... // Nimeta Leht, 2009, juuni, nr. 323

Serpente, N. 2009. Objectivity by L. Daston and P. Galison (2007). Medical History 53: 319-321

Serpente, N. 2009. Visualizing the invisible in cell biology: The new face of the cell. In Graphing Genes, Cells and Embryos (S. Brauckmann et al, eds.), pp. 179-192. Preprint 380. Berlin: MPI

Taal, K. Annotationen. Neuerscheinungen aus Ostmitteleuropa. 2. Baltikum. // Berichte und Forschungen. Jahrbuch des Bundesinstituts für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa. 2008. Bd. 16. München, 2009, S. 299-304 (Koos Lea Teedemaga.)

Taal, K. Georg Julius Schultz-Bertram – baltisakslasena eestlaste seas. // Õpetatud Eesti Seltsi aastaraamat. 2008. Tartu, 2009, 183-200.

Taal, K. Väljajätmised ja mahavaikimised Õpetatud Eesti Seltsi ajaloos. // Arhiiv ja narratiiv. Nüpli 16. kevadkool 1009. Teesid. Tartu, 2009, lk 7.

- Tammur, K.** Saksakeelse lauluraamatu köitest ja sissekirjutustest // Eesti Kirik, 2009, 8. aprill, nr 14/15, lk. 8
- Tering, A.** Baltimaade õpetatud arste koolitanud ülikoolid 17. sajandil ja 18. sajandi algul // Läänemere provintside arenguperspektiivid Rootsi suurriigis 16/17. sajandil. 3. / Koost. Enn Küng. Tartu: Eesti Ajalooarhiiv, 2009. Lk. 280-314. (Eesti Ajalooarhiivi toimetised, 17 (24)).
- Vene, I.** Vaimne demokratiseerumine / Sirp, 2009, 23. jaan., lk. 3
- Vene, I.** Kitshi vilkuv tuli / Sirp, 2009, 22. mai, lk. 5
- Vene, I.** Uku Masing – negatiivse keskmelisuse näitlikustaja // Looming, 2009, nr. 8, lk. 1121-1130.
- Vene, I.** Suurim pööre // Tuna, 2009, nr. 3, lk. 2-11
- Vene, I.** Ristiusu mõistatus : Jumalinimesest inimjumalani. Tallinn: Patmos, 2009. 204 lk. ISBN 978-9985-9985-0-2
- Vene, I.** Teatrilugu // Looming, 2009, nr. 12, lk. 1663-1674.
- Volt, I.** (2009). Lucilius, nn vooruse-fragment (v 1326-1338 M. = 1196-1208 W.).
- Volt, I.** (2009). Luxorius: Epigrammid 283 SB (288 R), 298 SB (303 R), 301 SB (306 R), 312 SB (317 R), 352 SB (357 R), 363 SB (368 R).
- Volt, I.** (2009). Priapuse laulud (Carmina Priapea) 9, 11, 13, 16, 35, 41, 56.
- Volt, I.** (2009). Martialis: Epigrammid 11.62, 11.71.
- Volt, I.** (2009). Lucanus: Kodusõda (Pharsalia) 1.67-157, 7.617-646.
- Volt, I.** (2009). Appendix Vergiliana: Kõrtsinaine (Copa).
- Volt, I.** (2009). Domitius Marsus: fragmente.
- Volt, I.** (2009). Furius Bibaculus: fragmente.
- Volt, I.** (2009). Valerius Aedituus, Lutatius Catulus, Porcius Licinus: fragmente.
- Volt, I.** (2009). Social identities and ethnic friction in Greek papyrus letters from Egypt. Kämmerer, T.R. (Toim.). Studien zur Sozialgeschichte im antiken Ostmittelmeerraum (x - x). Berlin; New York: Walter de Gruyter & Co [ilmumas]
- Volt, I.** (2009). The comic in the characters of Theophrastos: what's so funny? Rūmniece, I.; Lāms, O.; Aleksejeva, B. (Toim.). Antiquitas viva 3: studia classica (60 - 72). Rīga: LU Akadēmiskais apgāds
- Võsa, A.** Von der Tugend der Ehelosigkeit. Johann Georg Gichtels Einfluss auf August Gottlieb Spangenberg // Unitas Fratrum : Zeitschrift für Geschichte und Gegenwartsfragen der Brüdergemeinde, 2009, Heft 61/62, lk. 9-21.
- Võsa, A.** Die Lehre von dem dreifachen Menschen. Johann Georg Gichtel als Interpret der theologischen Anthropologie Jakob Böhmes // Alter Adam und Neue Kreatur. Pietismus und Anthropologie : Beiträge zum II. Internationalen Kongress für Pietismusforschung 2005 / Hrg. Udo Sträter u.a. Tübingen: Verlag der Frankeschen Stiftung Halle im Max Niemeyer Verlag, 2009. Lk. 127-135.

Lisa 3. TÜ raamatukogu töötajate ettekanded konverentsidel ja seminaridel 2009. a

Einasto, O. Klienditeenindus ja teenuse kvaliteet. – Loeng Tartu Rahvaülikoolis 25.veebruaril

Einasto, O. Raamatukogu kasutaja kui teenuse kvaliteeti mõjutav tegur. – Ettekanne kõnekoosolekul ja raamatu esitlusel „Teenuse kvaliteet - raamatukogutöö tulemuslikkuse näitaja“ Eesti Rahvusraamatukogus 20. oktoobril

Einasto, O. Vene kultuuri jälg Tartus. — Loeng Tartu Vene Lütseumi koolilastele EV presidendi üleskutse „Tulge kooli!“ raames 22.veebruaril

Ermel, M. Pool sajandit KHOd. — Friedrich Puksoo 119. sünniaastapäevale pühendatud ettekandepäev „Raamatust, raamatukogust, raamatukoguhoidjast“ TÜ Raamatukogus 23. jaanuaril

Ermel, M. EOD ja CERL – Reedene retoorika ehk koristuspäeva koolitused 2009 TÜ Raamatukogus 27. märtsil

Ermel, M. Old Books and Historical Special Collections in the University of Tartu Library. – CERLi seminar Tallinna Ülikooli Akadeemilises Raamatukogus 17. juunil

Ivanova, J. Tööoperatsioonid elektroonilises teenindusmoodulis. – Ettekanne Riia kõrgkoolide raamatukogude raamatukoguhoidjatele Tartu Ülikooli Raamatukogus 25.märtsil

Külvi, L. Erialakogud – millised nad on ja mida nad teevad? — Reedene retoorika ehk koristuspäeva koolitused 2009 TÜ Raamatukogus 25. septembril

Külvi, L. TÜ raamatukogu erialaraamatukogude ühtne võrk – 10 aastat. —Ettekanne VIII kirjepäeval TÜ Raamatukogus 25. novembril

Lukas, L. Die politische Dimension des baltischen Zeitromans um 1900. — Ettekanne V rahvusvahelisel baltisaksa kirjakultuuri sümposiumil "Baltisaksa kirjakultuuri poliitiline pale" TÜ Raamatukogus 21. septembril

Meltsas, M. E-raamatud – kellele ja milleks? — ERÜ kõnekoosolek „E-raamat ja ehe raamat“ 27. veebruaril

Meltsas, M. Ühisotsingu kogemusi. — Ettekanne teadusraamatukogude talveseminaril Käärikul 4. märtsil

Miil, K. Erialainfospetsialistid teadusraamatukogudes. — Loeng Viljandi Kultuuriakadeemia tudengitele aine „Teadus- ja kõrgkooliraamatukogud“ raames TÜ Raamatukogus 7. jaanuaril

Miil, K. Ettekanne seminaril „Infopädevus ehk miks Google’st ei piisa TÜ Raamatukogus“ 4. detsembril

Miil, K. Raamatukogu kui infokeskus. — Loeng Tallinna ülikooli üliõpilastele TÜ Raamatukogus 12. mail

Mölder, Ü. Vanaraamatu kataloogimisest – VIII Kirjepäev TÜ Raamatukogus 26. novembril

Pai, Kristina. Tartu Ülikooli Raamatukogu vastuvõtja ja väljaandjana— Seminar „Vastuvõtmine ja väljaandmine“ TÜ Raamatukogus 17. september 2009

Pai, Kristina. Kartograafilised pärandkogud Tartu Ülikoolis—Stendiettekanne konverentsil „Eestikeelne atlas 150“ koos Tõnu Oja, Raivo Aunapi ja Edgar Sepaga 24. aprillil

Pai, Kristina. Ettekanne Tartu Kirjanduse Majas toimunud seminaril „Aeg“ 06.veebruaril

Rand, M. Karl Morgensterni siirdumine 1802. a Danzigist Dorpatisse tema kirjavahetuses ja päevikutes. — Friedrich Puksoo 119. sünniaastapäevale pühendatud ettekandepäev „Raamatust, raamatukogust, raamatukoguhoidjast“ TÜ Raamatukogus 23. jaanuaril

Runnel, I. Laulval rännul: Masingu tekstid muusikas. — Uku Masingu 100. sünniaastapäevale pühendatud kirjanduskonverents „Rännates Masingu luuleradadel“ Raplamaal Raikküla vallas Lipa külas 11. augustil

Rämmer, A. Balti Komitee ja Akadeemiline Rootsi-Eesti Selts – ühendused, mis lähendasid naabermaid. — Ettekanne TÜ Ajaloo ja Arheoloogia Instituudi doktorantide konverentsil 17. aprillil

Seiler, V. Challenges in teaching information literacy in online courses. — Ettekanne rahvusvahelisel konverentsil QQML2009: Qualitative and Quantitative Methods in Libraries Chánias Kreetal Kreekas 26.-29. mail

Seiler, V. Infootsingust ja infoallikatest. — Loeng ÜPUI (Ühiksondlik Pedagoogika Uurimise Instituut) suveseminaril Nõo Reaalgümnaasiumis 9. juunil

Seiler, V. Infopädevus e-õppe teel. — Ettekanne Viljandi Kultuuriakadeemia raamatukogunduse ettekandepäeval "Raamatukogud ja koolitus" 16. aprillil

Seiler, V. Raamatukogu osa õppeprotsessis, infokirjaoskus. — Loeng Viljandi Kultuuriakadeemia tudengitele aine „Teadus- ja kõrgkooliraamatukogud“ raames TÜ Raamatukogus 7. jaanuaril

Sepp, A. ESTERi uudised. — Ettekanne VII Kirjepäeval TÜ Raamatukogus 25. novembril

Sepp, A. Tarkvara Millennium arendused 2009. — Ettekanne ELNET Konsortsiumi suveseminaril 8. Eesti IUG-l 15.-16. juunil

Taal, K. Faehlmanni vaim Õpetatud Eesti Seltsis. — Ettekanne Õpetatud Eesti Seltsi ettekandekoosolekul 18. veebruaril

Taal, K. Teadusseltside hiilgeaeg Eestis 1920.-1930. aastatel. — Ettekanne TÜ Ajaloo ja Arheoloogia Instituudi doktorantide konverentsil 17. aprillil

Taal, K. Noor Eduard Laugaste teadusseltside lummuses. — Ettekanne prof Eduard Laugaste 100. sünniaastapäevale pühendatud konverentsil "Järge oodates...". TÜ ajaloo muuseumis 22. mail

Taal, K. Väljajätmised ja mahavaikimised Õpetatud Eesti Seltsi ajaloos. — Ettekanne Eesti Kirjandusmuuseumi Nüpli 16. kevadkoolis „Arhiiv ja narratiiv“ 19. juunil

Taal, K. Õpetatud Eesti Seltsi muuseumi asutamisest. — Ettekanne Eesti Ajaloomuuseumi teaduspäeval „Provintsiaalmuuseum 145 ja muuseumitraditsiooni algus Eestis“ 16. septembril

Taal, K. Kuidas liikus Friedrich Reinhold Kreutzwald? — Ettekanne teedeajaloo päeval Eesti Maanteemuuseumis Varbusel 26. novembril

Taal, K. Üliõpilased teadusseltsides. — Ettekanne konverentsil „Üliõpilaskonna roll ühiskonnas 1919-1940“ Korp! Filiae Patriae ruumides Struve 4, 5 detsembril

Tammeorg, R. Euroopa Liidu teabevõrgustikest Eestis ja Eurodokumentatsiooni Keskuse töös. — Ettekanne Leedu tarbijakaitseorganisatsiooni esindajatele TÜ Raamatukogus 29. novembril

Tammeorg, R. Ülevaade Eurodokumentatsiooni Keskuse tööst. Uuenenud Euroopa Liidu ametlik koduleht. — Ettekanne *Europe Direct* Viljandi teabepunkti Euroopa Liidu alasel teavitussüritusel TÜ Raamatukogus 10. detsembril

Tammur, K. Lauluraamatu köitest ja provinientsist. — TÜ Raamatukogu ja Eesti Hümnoloogia Seltsi ettekandekoosolek „Laulud ja lauluraamatud“ 8. jaanuaril

Tammur, K. Vanaraamatu köitest 27. märts 2009 – Reedene retoorika ehk koristuspäeva koolitused 2009 TÜ Raamatukogus 27. märtsil

Tarkpea, T. „Eesti üldise märksõnastiku“, INGRIDi ja „Eesti märksõnastiku“ kujunemise lugu.— Ettekanne „Eesti märksõnastiku“ esitlusel 29. mail

Tarkpea, T. „Eesti märksõnastik“.— Ettekanne ELNET Konsortsiumi suveseminaril 8. Eesti IUG-l 15.-16. juunil

Uri, K. Komplekteerimine – see on imelihtne. — Reedene retoorika ehk koristuspäeva koolitused 2009 TÜ Raamatukogus 25. septembril

Vene, I. Kahtlemisajastu kristlane.— Uku Masingu konverents TÜ Ajaloo muuseumis 23. septembril

Võsa, A. Julie Hausmann – lauluteksti „Oh võta mind, mu Jumal“ (KLPR 344) autor. – TÜ Raamatukogu ja Eesti Hümnoloogia Seltsi ettekandekoosolek „Laulud ja lauluraamatud“ 8. jaanuaril

Võsa, A. Über das Menschenbild in der Religionsphilosophie von Gustav Teichmüller. – Gemeinsames Symposium „Menschenbild in der Konzeption der Religionen=Idea of Man in the Conceptions of the Religions“ der Theologischen Fakultät der Universität Tartu, der Deutschen Religionsgeschichtlichen Studiengesellschaft, der Estnischen Studiengesellschaft für Morgenlandkunde und der Studiengesellschaft für Theologie 2.-3. oktoobril

Lisa 4. 2009. a. korraldatud konverentsid ja seminarid

Friedrich Puksoo 119. sünniaastapäevale pühendatud ettekandepäev „Raamatust, raamatukogust, raamatukoguhoidjast“ 23. jaanuaril

- Rein Saukas. Friedrich Puksoo eksliibrisekogust.
- Tiiu Reimo. Eestikeelse kodu- ja kirikuraamatu kolm sajandit.
- Larissa Petina. Eestimaa kubermanguvalitsuse raamatukogu raamatutest.
- Mare Rand. Karl Morgensterni siirdumine 1802.a Danzigist Dorpatisse tema kirjavahetuses ja päevikutes.
- Malle Ermel. Pool sajandit KHO-d.

XI teadusraamatukogude talveseminar Käärikul 04.-05. märtsil

- Kuldar Aas, Lauri Leht. Rahvusarhiivi infosüsteemi AIS tehnilised arendused.
- Kaie Jeesser. Muuseumide infosüsteemi MuS olevik ja tulevik.
- Kristina Rood. Eesti Rahvusraamatukogu integreeritud otsingusüsteemiga portaalist.
- Liina Enok. ELNET raamatukogudes kasutatavate süsteemide koostöövõime.
- Kristina Pai, Anneli Sepp. Retroaasta TÜ raamatukogus.
- Ago Pajur. Vastuolud Eesti ajaloo käsitlemisel.
- Vadim Andrenjuk, Natalia Katšina. Korporatsiooni "Electronic Archive" kogemused ja innovaatilised lahendused e-ressursside loomisel.
- Vadim Andrenjuk. Retroaasta Tartu Ülikooli Raamatukogus ja firmas ProSoft-M.
- Marika Meltsas. Ühisotsingu kogemusi.

Seminar „Väljaandmine ja vastuvõtmine—Tartu mõõde“ 10. septembril

I Kirjutajad-avaldajad

- Toomas Kiho
- Mart Jagomägi
- Leida Lepik
- Hannes Varblane
- Rutt Hinrikus. Elulugude kogumisest ja avaldamisest.

II Vahendajad-vastuvõtjad

- Age Salo. Kirjandusõpetaja vaade.
- Ülo Matjus. Raamatukogu bibliofiili vaatenurgast.
- Elle Tarik. Tartu Linnaraamatukogu kodulehekülje kirjanduse rubriigist.
- Kristina Pai. Tartu Ülikooli Raamatukogu vastuvõtja ja väljaandjana.
- Vaiko Sepper, Kalju Tammaru. Eesti Hoiuraamatukogu – abiks raamatukogudele.

V rahvusvaheline baltisaksa kirjakultuuri sümposium "Baltisaksa kirjakultuuri poliitiline pale" 19.-21. septembril

19. september-sümposiumi avamine

- Peeter Tulviste
- Rein Taagepera
- Juhan Undusk

20. september

9.30-11.30

- Linda Kaljundi. Adapting Historical Identities: Uses of Henry of Livonia as a Model for the Livonian-Latvian-Estonian Case.
- Pärtel Piirimäe. Swedish or Livonian „patria“? The attitudes of Livonian nobility to Swedish overlordship at the end of the Swedish rule.
- Martin Klöcker. Gegen den Strich gebürstet. „Politische“ Absichten in altlivländischen Gelegenheitsschriften des 17. Jahrhunderts?

12.00-13.30

- Ulrich Kronauer. Über die „bürgerliche Verbesserung“ der Letten. Garlieb Merkel im Kontext der Aufklärung.
- Julija Boguna. Auf der Suche nach dem verlorenem Text oder Merckels „Die Letten“ und dessen Übersetzung ins Lettische durch Janis Pulans.

15.00-17.00

- Aiga Šemeta. Volksaufklärung im Baltikum im Spiegel livländischer und kurländischer Periodika der 2. Hälfte des 18. Jahrhunderts. Zum abolitionistischen Charakter der Volksbildung.
- Pauls Daija. The Program of the Popular Enlightenment into Praxis: 18th Century Latvian Periodicals and the Emancipation of Peasants.
- Ulrike Plath. Schuld und Sühne im Baltikum. Zur politischen Rhetorik um 1800.

17.30-19.30

- Heinrich Bosse. Lenz: 3 Botschaften an den livländischen Adel.
- Hans Graubner. Zur politischen Bedeutung der Schulactus des Rektors Johann Gotthelf Lindner an der Domschule in Riga von 1755 bis 1764.
- Mari Tarvas. Von der barocken Poetik bis zur pietistischen Beschaulichkeit. Eine Analyse der Bibliothek von Anton(ius) Mickwitz.

21. september

9.00-10.30

- Martin Hallik. Tervitussõnad.
- Kairit Kaur. Deutschbaltische Frauen zur Leibeigenschaft. Drei Stimmen aus dem ausgehenden 18. Jahrhundert.
- Tiina Ann Kirss. August Bebel and the Problematics of Women`s Emancipation: Estonian and Baltic-German Contexts.

11.00-13.30

- Gert von Pistohlkors. Zur Reichweite deutschbaltischer Öffentlichkeitsarbeit zwischen 1860 und 1914.
- Liliija Žunda. Samarin vs. Schirren: Zur rhetorischen Dimension der ‚Ostseefrage‘.

- Michael Schwidtal. V. Hehn zur russischen Baltikumpolitik und zu den Perspektiven für Deutsche, Esten und Letten.
- Imants Cīrulis „Selbstslavisierung“ als variables Motiv in der junglettischen Publizistik.

15.00-17.00

- Ralph-Rainer Wuthenow. Sozialkritik in den Dialogen bei Eduard von Keyserling.
- Liina Lukas. Die politische Dimension des baltischen Zeitromans um 1900.
- Māra Grudule. Water – an image in crossroads in German Baltic Literature at the 1st half of the 20th century.

17.30-19.30

- Tiina Metso . The Forgotten Soldiers - Baltic German Corps members in Estonian Freedom War 1918-1920.
- Thomas Taterka. Von der Schrift und vom Schreiben. Deutschbaltische Literatur als Kolonialliteratur.
- Jaan Undusk. Vom Geist der Gesetze im baltischen Raum.

Raamatukogupäevade „Rahvas algab raamatust“ avamine 20. oktoobril

- Tõnis Lukas, Martin Hallik, Anneli Sepp. Avasõnad.
- Hando Runnel. Rahvas algab raamatust.
- Krista Aru. Raamatukogu kui hoidja ja looja.
- Krista Ojasaar. Lugemisaastast. Hetkeseis ja võimalused.
- Juhani Püttsepp. Professor B. peidetud sõnum.

VII Kirjepäev 25. novembril

- Sirje Nilbe. Valmimas on RDA-Mis meist saab Gabriel?
- Külli Moont. Juhendid, juhendid, juhendid.
- Ülle Mölder. Vanaraamatu kataloogimisest.
- Anneli Sepp. ESTERi uudised.
- Maria Luštšik. ESTER pakub EOD
- Lilia Külv. Erialakogude võrk 10
- Kaie Oks. Väikese raamatukogu eelis suure raamatukogu ees.

Lisa 5. 2009. a korraldatud näitused

- Tartu ja Tallinna maavõistlus fantaasias
- Arhitektuuriaasta rändnäitus „Arhitektuur on kohal“
- Tartu Observatooriumi astronoomia aastale pühendatud plakatinäitus
- Afroameerika ajaloo kuu
- Alo Põldmäe loodusfotode näitus „Semiootiline Neeruti“
- Türgi 85 – Eesti 90: sõprus läbi aegade
- Akadeemik Jaan Einasto 80. sünnipäevale pühendatud näitus “PER ASPERA AD ASTRUM”
- Korp! Indla 85
- Fotonäitus "Euraasia süda Kasahstan"
- Fotonäitus "Budistlik traditsioon Eestis"
- Maarika Naadeli maalinäitus "AU PRIMAVERALE!"
- Siret Rootsi graafika- ja maalinäitus
- Punamonumentide näitus
- Kiira Kahro akvarellid "Haprad hetked"
- Mare Ikonojani fotonäitus "Tallinna botaanikaaia kaunis loodus"
- Tartu Ülikooli silmapaistvaid zoolooge
- Rotermanni soolalao urbanistliku pargi arhitektuurivõistluse tööd
- Vladimir Leiman 55 aastat fotograafiaga
- Rahvusvaheline ja rahvuslik sillaehitaja matemaatik - statistik professor Ene-Margit Tiit
- 150 aastat esimesest eestikeelsest atlasest
- Eesti Kaunimad raamatud
- Suur Kreutzwaldi-teemaline näitus "Kullaketrajad"
- Konrad Mägi ateljee kevadnäitus
- Tunne Kelami fotonäitus Europarlamendist
- Vanemuise Tantsu- ja Balletikooli fotonäitus
- Umberto Eco ja Juri Lotmanile pühendatud näitus
- „Kuld on jäänud jälgedesse“ – Juhan Peegel 90
- 2008. aasta Soome kauneimate raamatute näitus
- Andrus Kasemaa joonistused
- Rännakud kunstimaailmas
- Head mõtted tekstiilimosaiigis
- Akadeemik emeriitprofessor Ülo Lumiste 80
- Uku Masing 100 ja Arthur Võõbus 100

- Emeriitprofessor Leonid Stolovitš 80
- Korp! Sakala 100
- Ameerika päev
- Eesti juriidiline perioodika 100
- Rahvusülikool 90